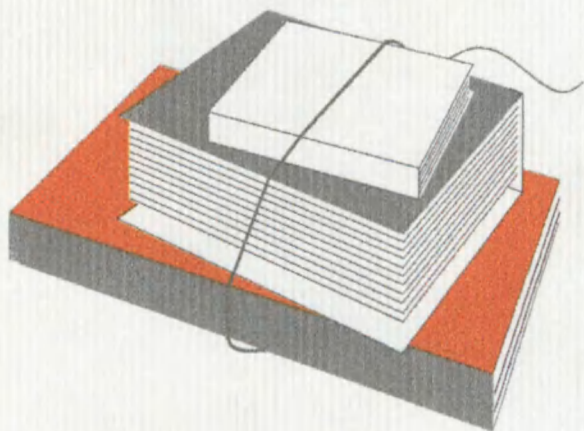

Bibliotekarz Zamojski

Bibliotekarz Zamojski

POWIATOWA
I MIEJSKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
W ZAMOŚCIU

2002/1 (15)

WYDAWCA:

POWIATOWA I MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W ZAMOŚCIU
22- 400 Zamość, ul. Pereca 14

Zespół redakcyjny:

Biniek Halina
Gruszka Krystyna - red. nacz.
Miksza-Kordulska Jolanta
Zielińska Halina

Projekt okładki:

Elżbieta Gnyp

Adres redakcji:

Dział Instrukcyjno-Metodyczny PiMBP
22-400 Zamość
ul. Staszica 25
tel. 639-33-73

Nakład: 50 egz.

Druk:

Biuro Technika
Marek Błaszczak

Oprawa:

Pracownia Intrologatorska
PiMBP w Zamościu

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Upowszechnianie czytelnictwa w PiMBP w 2001 r.	7
Dziecko wybitnie zdolne – jak je rozpoznać?	12
Można także razem, czyli biblioteka publiczna w szkole	15
Współpraca środowiska szkolnego z biblioteką publiczną w kształceniu i wychowaniu dzieci i młodzieży.....	18

POMOCE METODYCZNE

Kalendarz rocznic literackich 2003	25
--	----

ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu zachęca, zaprasza, proponuje....	33
Dziecko – wychowanie w rodzinie i w szkole. Zestawienie bibliograficzne w wyborze za lata 2000-2002	38

KSIĄŻKI, KTÓRE WARTO KUPIĆ	47
---	----

TO WARTO WIEDZIEĆ	53
--------------------------------	----

KRONIKA	67
----------------------	----

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Upowszechnianie czytelnictwa przez Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w 2001 r.

Status książki i czytelnictwa w epoce mass mediów, pod naciskiem nowych, bardziej sugestywnych i atrakcyjnych metod przekazu: komputera, telewizji, video, magnetofonów, wymusza na bibliotekach stosowanie konkurencyjnych metod popularyzacji czytelnictwa i książki. Powszechność czytania jest zaś niezmiernie ważnym wskaźnikiem potencjału intelektualnego społeczeństwa.

Efektom upowszechnieniowych działań Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zamościu jest liczba osób korzystających z jej usług, a więc społeczne zapotrzebowanie na literaturę. W 2001 r. w 12. bibliotekach m. Zamościa zarejestrowano 22 986 czytelników. Zainteresowanie książką było udziałem 33,5 % mieszkańców miasta. Grupę odbiorców, otoczoną szczególną troską z naszej strony, stanowili młodzi czytelnicy do lat 15. W tym przedziale wiekowym zanotowano 3 641 dzieci i młodzieży.

W omawianym okresie wypożyczalnie biblioteczne odwiedziło 165 767 osób. Czytelnicy wypożyczyli ogółem 317 043 jednostki (książki, zbiory specjalne, czasopisma), zaś na statystycznego odbiorcę przypadło 13,8 jedn. Czytelnicy najchętniej sięgają po publikacje beletrystyczne. Ten rodzaj literatury wybrało 154 244 dorosłych czytelników. Książka popularnonaukowa cieszyła się zainteresowaniem 100 059 czytelników. Najniższy procent ogółu wypożyczeń stanowi literatura piękna dla dzieci, tj. 43 356 wypożyczeń książek.

Poza udostępnianiem na zewnątrz wszystkie placówki proponowały zbiory na miejscu, w czytelniach. Z księgozbiorów podręcznych, informacyjnego, czasopism i dokumentów życia społecznego skorzystało 17 166 użytkowników, którzy wypożyczyli na miejscu 88 761 jednostek.

W kręgu zainteresowania Biblioteki pozostają również osoby chore i niepełnosprawne. Tej grupie odbiorców, liczących od początku roku 2001 r. – 1 179 osób, służą na terenie miasta dwie placówki biblioteczne: Filia nr 3 działająca przy PZN, zaspokajająca potrzeby informacyjne i czytelnicze inwalidów wzroku i osób starszych oraz Filia nr 12 zlokalizowana na terenie Wojewódzkiego Szpitala im. Jana Pawła II, wspierająca proces rehabilitacyjno-terapeutyczny chorych.

Skuteczność odbywających się tam animacji kulturalnych jednoznacznie potwierdza liczba wypożyczonych zbiorów audiowizualnych – 19 384 jednostki (Filia nr 3) oraz 7 397 książek (Filia nr 12).

Istotne znaczenie dla poszerzenia kręgu odbiorców książki, jak i dla kształtowania czytelniczych zainteresowań mają formy pracy stosowane wobec młodego czytelnika. To właśnie programy kulturalne i edukacyjne bibliotek sprawiają, że coraz więcej osób odwiedza wypożyczalnie i czytelnie. Nawet trady-

cyjne pozycje w repertuarze imprez nie są szablonowe. 5 727 miłośnikom książki zaproponowano 666 form animacji kulturalnej: spotkania z pisarzami; konkursy literackie, czytelnicze, plastyczne; wystawy; pogadanki; projekcje filmów video; montaż literackie; czytanie bajek i inne.

Atrakcyjnym sposobem promocji twórczości literackiej i czasopiśmiennictwa, posiadającym głębszy i trwalszy wymiar, były spotkania czytelników z twórcami książek.

W 2001 roku spotkania autorskie pod nazwą *Zamojskich Spotkań z Literaturą* odbyły się po raz dwunasty. Zamierzeniem organizatorów tegorocznej imprezy było, m. in. zaproszenie na nią literatów związanych z Zamojszczyzną, twórców książek dla dzieci i młodzieży oraz znane postacie polskiej literatury współczesnej.

W dniach 17 i 22 maja odbyły się spotkania z udziałem Wojciecha Próchniewicza – poety, prozaika, autora książek dla dzieci i młodzieży, współtwórcy znanych programów radiowych i telewizyjnych dla najmłodszych. Uczestniczyli w nich najmłodsi czytelnicy bibliotek publicznych miasta Zamościa (Filii Bibliotecznych nr 8, 10, 11)

29 maja do Zamościa przyjechał Piotr Szewc – poeta, prozaik, autor takich powieści jak „Zagłada”, „Zmierzchy i poranki” oraz tomu rozmów z Julianem Strykowskiem „Ocalony na Wschodzie”. W tym dniu odbyło się jego spotkanie z młodzieżą w Filii Bibliotecznej nr 8 PiMBP w Zamościu, podczas którego autor zaprezentował swoją najnowszą książkę „Syn kapłana”. Zainteresowanie wizytą Piotra Szewca było wyjątkowe, wszak w tym roku jego powieść „Zmierzchy i poranki” otrzymała nominację do Nagrody Literackiej NIKE.

Zamość odkrywany na nowo – pod takim tytułem przebiegały spotkania z Adamem Andrzejem Witusikiem – historykiem, pracownikiem naukowym UMCS w Lublinie, badaczem historii XVI – XVIII wieku. W 2 spotkaniach, zorganizowanych z jego udziałem, uczestniczyła młodzież gimnazjalna zamojskich szkół. Z duszą pasjonata, autor, m in. książek o Zamościu, opowiadał o powstaniu i rozkwicie miasta oraz o zasługach Jana i Tomasza Zamojskich. Adam Witusik gościł w Filiach Bibliotecznych nr 2 i 8 PiMBP w Zamościu w dniu 7 czerwca b.r.

Szczególnym akcentem *XII Zamojskich Spotkań z Literaturą* było uczczenie obchodów Roku Kardynała Stefana Wyszyńskiego. *O walorach pism kardynała Wyszyńskiego* mówiła Mirosława Ołdakowska-Kuflowa, literaturoznawca KUL, podczas spotkania zorganizowanego 30 maja w Filii Bibliotecznej nr 8 w Zamościu.

9 września 2001 r., podczas imprezy *Pożegnanie wakacji* na Rynku Wielkim w Zamościu, odbyło się spotkanie Wandy Chotomskiej – autorki książek dla dzieci, kontynuatorki najlepszych tradycji Tuwima i Brzechwy, z miłośnikami jej twórczości.

Imprezą towarzyszącą *Spotkaniom* był kiermasz z udziałem księgarza i wydawcy Jacka Jaworskiego oraz podpisywanie książek przez autorkę.

24 października gościła na *Spotkaniach* Anna Onichimowska, autorka ponad 20 książek dla dzieci i młodzieży, sztuk teatralnych i telewizyjnych oraz słuchowisk radiowych. Imprezy literackie z jej udziałem odbyły się w Filii Bibliotecznej nr 8 i 10 w Zamościu

W ramach *XII Zamojskich Spotkań z Literaturą* odbyło się ogółem 12 spotkań, którym towarzyszyły kiermasze książek. Były to imprezy dla dzieci, młodzieży, czytelników dorosłych. Ogółem wzięło w nich udział ponad 1000 osób, które miały okazję wysłuchania nie tylko ciekawych prelekcji, fragmentów utworów literackich ale także bezpośredniej rozmowy z pisarzami, uzyskania odpowiedzi na nurtujące ich pytania, a także otrzymanie autografu na książkach. Dla wielu uczestników *Spotkania* były jedyną okazją osobistego kontaktu z pisarzem i wydawcą książek.

Najpopularniejszą formą w pracy oświatowej z dziećmi i młodzieżą są konkursy organizowane przez filie biblioteczne. Dla czytelników starszych ogłaszamy konkursy czytelnicze i literackie. Należą one do zajęć, które dzięki atrakcyjności skutecznie mobilizują uczestników do zdobywania bądź pogłębiania wiedzy. Duże znaczenie mają w nich wartości poznawcze oraz wychowawcze. Uczestnictwo w konkursie czytelniczym pomaga m. in. w formułowaniu własnych ocen i sądów. Konkursy literackie wymagają poszukiwania materiałów na określony temat i zmuszają do zastanawiania się nad wartością utworów. Dużym zainteresowaniem cieszyły się konkursy: „Zgadnij kim jestem”, „Nasz teatrzyk”, „Powrót do starożytnej Hellady”, „Książka moje hobby”, „Wspomnienia z wakacji 2001”, „Łamanie głowy – odgadujemy przysłowia polskie”, „Pomieszane tytuły”, „Zaproszenie do Zamościa”.

Wśród różnorodnych działań służących edukacji i wychowaniu młodzieży podjętych w 2001 roku przez Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w Zamościu na uwagę zasługuje konkurs ekologiczny ph. „*Na ratunek sobie*”. Ideą naczelną tego zadania była edukacja ekologiczna, której celem jest harmonijny rozwój człowieka w przyjaźni ze środowiskiem. Wszystkie działania podjęte w zakresie realizacji konkursu służyć miały kształtowaniu kultury i świadomości ekologicznej, zachęceniu do podejmowania działań na rzecz ochrony środowiska oraz budzeniu poczucia odpowiedzialności wobec siebie i otaczającej przyrody.

Powiatowy charakter konkursu angażował w jego realizację wszystkie publiczne placówki biblioteczne miasta Zamościa i powiatu ziemskiego. Adresem konkursu była młodzież gimnazjalna oraz szkół średnich. Udział w tym przedsięwzięciu wymagał od jego uczestników przeprowadzenia zwiadu ekologicznego w najbliższej okolicy, podczas którego należało zaobserwować, sfoto-

grafować i opisać wszystko to, co ich zdaniem zagraża czystości środowiska naturalnego.

Wśród czytelników młodszych dużą popularnością cieszą się konkursy rysunkowe rozwijające wrażliwość i smak estetyczny dzieci, pobudzające ich do twórczości. Z myślą o nich przygotowano 181 konkursów plastycznych, np.: „Dorośli, nie zadymiajcie nam świata”, „Robimy upominki gwiazdkowe”, „Nowe przygody Myszki Miki”, „Arka w mieście arkad”, „Drzewo genealogiczne mojej rodziny”, „Serce dla mamy”, „Moi przyjaciele w karykaturze”, „Zimowe bałwanki”, „Modne panny”, „Solny zamek”, „W pustyni i w puszczy”, „Obrazki malowane ziarnem”, „Baśniowy świat Braci Grimm”, „Mój przyjaciel”, „Ilustracje do ulubionej bajki”, „Domek Baby Jagi”, „Świat krasnoludków”, „Balon na uwięzi”, „Jesienne pejzaże”, „Flagi państwowe”, „Przybornik szkolny”. Prace konkursowe zwykle różnorodne i barwne stanowią materiał ekspozycyjny.

Stałą, sprawdzoną formą popularyzacji „książki mówionej” są tzw. „Spotkania czwartkowe”, podczas których odbywa się głośne czytanie, recytacja wierszy (C. K. Norwida, J. Stańczakowa, A. Boratyński, M. Hemar, J. Twardowski, W. Broniewski), śpiewanie piosenek, przeglądy twórczości. W bibliotece Nr 3 kultywuje się rodzime, chrześcijańskie tradycje. Okazji dostarczają „zapusty”, „tłusty czwartek”, „andrzejki”, „mikołajki” i inne. Bibliotekarz dociera również do osób unieruchomionych w domach. W ramach tzw. „wizyt domowych” dostarcza uprzednio zamówione pozycje do domu chorego.

Cała Polska czyta dzieciom pod takim hasłem rozpoczęła się kampania popularyzowania głośnego czytania książek dzieciom. Organizatorem akcji jest Fundacja ABC XXI – Program Zdrowia Emocjonalnego. Do ogólnopolskiej akcji, ogłoszonej w czerwcu tego roku włączyła się „Polityka”, TV i inne media. Przyłączyły się też liczne organizacje, instytucje w tym także biblioteki zamojskie.

Czytelnicy bibliotek oraz zwiedzający bóżnicę zamojską mieli sposobność obejrzenia ekspozycji zajmujących skromny kącik w hallu Biblioteki. Uwagę odwiedzających przyciągała wystawa *Wędrowki po Roztoczu*. Ekspozycja miała charakter krajoznawczy, ukazywała piękno Roztocza. Składały się na nią przewodniki: A. Kłosińskiego, A. Pawłowskiego, E. Słoniewskiego, P. Włada zaś ilustrowały pocztówki. W związku z obchodami Roku Paderewskiego zorganizowano wystawę zatytułowaną *Ignacy Jan Paderewski – pianista, kompozytor i mąż stanu*. Na wystawę składały się wydawnictwa książkowe Adama Zamojskiego, Bożeny Weber, Janusza Machnisza, Mariana Drozdowskiego. Wystawę uzupełniały reprodukcje fotografii oraz krótki życiorys sławnego muzyka i polityka. Wymienić należy również ekspozycje: *Stanisław Staszic – działacz polityczny*, *Julian Przyboś – poeta, eseista*, *Poeci Zamojszczyzny*, *Katyń – losy ludzi Zamojszczyzny*, *Dzieje szkolnictwa zamojskiego*, *Konstytucja 3 Maja*, *Paweł*

Sulmicki 1909 – 1980, Kardynał Stefan Wyszyński – Prymas Tysiąclecia 1901 – 1981.

Upowszechnianiu czytelnictwa oraz związanym z tym zagadnieniem problemom poświęcone było seminarium, które odbyło się 19. 10. 2001 r. Bibliotekarze wysłuchali wystąpienia p. Barbary Białkowskiej nt. „Roli biblioteki publicznej w procesie edukacji i wychowania dzieci i młodzieży”.

Funkcję popularyzatorską pełnią opracowywane i wydawane przez Bibliotekę publikacje: czasopisma, informatory, zestawienia, wykazy, druki informacyjne, regulaminy konkursów.

Pełne informacje o działalności bibliotek podaje czasopismo bibliotekarskie o zasięgu regionalnym *Bibliotekarz Zamojski*. W br. wyszedł 13. numer półrocznika stanowiącego również w swych zamierzeniach źródło pomocy metodycznych ułatwiających bibliotekarzom pracę z czytelnikiem.

Najważniejsze dane i informacje o placówkach bibliotecznych powiatu zamojskiego ujęte w sposób liczbowy zawiera informator statystyczny za 2000 r. *Biblioteki publiczne powiatu zamojskiego*.

W efekcie zwiadu ekologicznego przeprowadzonego przez uczestników konkursu, jak i realizacji całego przedsięwzięcia powstało wydawnictwo pokonkursowe „*Na ratunek sobie*”. Zawiera ono zdjęcia wybrane z nagrodzonych i wyróżnionych prac wraz z komentarzem opisującym sfotografowane miejsca. Wydawnictwo przypomina, że wszędzie tam gdzie jeszcze tego nie uczyniono „czas najwyższy zrobić wielki krok w obronie natury”.

Kolejną próbą zareklamowania usług bibliotecznych jest zmodernizowanie warsztatu informacyjnego poprzez uzyskanie dostępu do Internetu. Szczególnie ważne jest to w kontekście rozwijającego się w Zamościu środowiska akademickiego. Można przypuszczać, że w niedługim czasie zapotrzebowanie na szybką informację w postaci elektronicznej zacznie wzrastać. Nasza Biblioteka, pomimo różnych trudności, stara się sprostać temu zadaniu. W planach jest utworzenie strony domowej Biblioteki. Poza tym postęp w komputeryzacji, w tym również zainstalowanie Internetu, z pewnością korzystnie wpłynie na wizerunek naszej placówki jako miejsca, gdzie można uzyskać fachową i szybką informację.

Jolanta Miksza-Kordulska

Dziecko wybitnie zdolne – jak je rozpoznać ?

Rozwój kultury i cywilizacji w istotnym stopniu zależą od osób wybitnie uzdolnionych, zwłaszcza intelektualnie. Jednostki charakteryzujące się wysokim ilorazem inteligencji od dawna już stanowią szczególnie przedmiot zainteresowań. Jest tak dlatego, iż z ich działalnością wiążą się wysokie osiągnięcia w różnych dziedzinach życia.

Dlaczego tak istotną sprawą jest rozpoznawanie uzdolnień u uczniów? Otóż chodzi głównie o to, by w porę i we właściwy sposób móc pomóc takiej jednostce w jej dalszym rozwoju, w jej samorealizacji i trafnym pokierowaniu jej przyszłym życiem. Do instytucji odpowiedzialnych za rozpoznawanie dzieci uzdolnionych zaliczyć należy: przedszkola, szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz instytucje pozaszkolne: głównie biblioteki, domy kultury, kluby sportowe. Często bibliotekarz ma możliwość wszczepiania zainteresowań z różnych dziedzin wiedzy lub też rozwijania istniejących uzdolnień specjalnych, czy też zdolności ogólnych. Dobrym sposobem będzie tu odpowiednia rozmowa i zaproponowanie odpowiedniej literatury. Nie bez znaczenia jest również osobowość bibliotekarza i jego pozytywny kontakt z czytelnikiem.

Kształtowanie się i rozwój zdolności zależy od wielu zmiennych tkwiących w warunkach życia uczniów, zarówno szkolnego jak i pozaszkolnego. Duże znaczenie ma tu rozpoczęcie stymulowania działań formułujących zdolności już na początku okresu przedszkolnego. Istotne znaczenie pracy nad rozwijaniem zdolności ma kontrolowanie w punkcie wyjścia i etapowo, czy mają miejsce i jakiego rodzaju trudności u tych dzieci oraz wszczęcie oddziaływań korygujących (bibliotekarz posiadający wiedzę z zakresu pedagogiki i psychologii może służyć pomocą). Badania nad zdolnościami dotyczyły i dotyczą rozmaitych dziedzin działalności ludzkich. Przyjął się ich podział na zdolności ogólne i uzdolnienia specjalne.

Amerykańskie Biuro Oświaty opracowało definicje dzieci utalentowanych, za takowe uważa się te z nich, które dzięki właściwym sobie wybitnym zaletom umysłowym są w stanie sprostać nieprzeciętnym zadaniom lub przedsięwzięciom. Dzieci zdolne do realizacji tych zadań wykazują się widocznymi osiągnięciami lub ukrytymi zdolnościami z zakresu:

1. ogólnego poziomu intelektualnego,
2. szczególnych uzdolnień naukowych,
3. myślenia twórczego lub reproduktywnego,
4. zdolności przywódczych,
5. czynności naśladowczych i artystycznych,
6. zdolności psychomotorycznych

Łączne lub tylko pojedyncze przejawy zarysowanych tu typów zdolności stanowić mogą o zakwalifikowaniu danej jednostki do grupy utalentowanych (wielostronnie, jednostronnie lub specjalistycznie).

Po jakich objawach, reakcjach i zachowaniach możemy poznać dziecko zdolne? Dziecko takie charakteryzuje się następującymi cechami :

1. uczy się szybko i skutecznie,
2. posiada duży zasób pojęć,
3. domyśla się przyczyn zachodzących zjawisk, jasno myśli, ujmuje związki zachodzące między przedmiotami i zjawiskami, łatwo pojmuje znaczenie słów i pojęć,
4. szybko zapamiętuje, co usłyszało lub przeczytało,
5. wie o wielu rzeczach o jakich większość nie ma pojęcia,
6. posiada duży zasób słów, których używa z łatwością i we właściwym momencie,
7. może czytać książki, które są przeznaczone dla dzieci o 2-3 lata starsze,
8. rozwiązuje trudne zadania matematyczne i wszelkiego rodzaju łamigłówki,
9. zadaje wiele pytań nauczycielom i innym osobom dorosłym,
10. wykonuje niektóre prace na poziomie o 2 lub 3 lata bardziej zaawansowanym od reszty klasy,
11. jest oryginalne i pomysłowe w swym rozumowaniu, używa niecodziennych metod w rozwiązywaniu zadań i różnych problemów,
12. jest bystre, przenikliwe spostrzegawcze i szybko reagujące.

Wysokim stopniem rozwoju specjalnych uzdolnień jest talent. Jest to połączenie różnych zdolności, które umożliwiają mistrzowskie wykonywanie jakiegoś działania, ale już znanego na najwyższym poziomie. Przejawy talentu takiego jak np. plastyczny, muzyczny, matematyczny ujawniają się na ogół już bardzo wcześnie w życiu dziecka. Najwyższym rodzajem uzdolnień jest geniusz. Między talentem a geniuszem zachodzą istotne różnice. Talentem określa się zdolności, które pozwalają na uzyskiwanie wyjątkowo wysokich wyników. O przejawach talentów świadczą sposoby dochodzenia do ich znacznych osiągnięć w różnych dziedzinach. Ujawniają się one w twórczości w oryginalnych pomysłach oraz w nowych niespotykanych koncepcjach rozwiązywania trudnych problemów w różnych dziedzinach działalności. Struktura talentu może być wielowymiarowa. Występują w niej wybitne zdolności intelektualne oraz zdolności do bardzo szybkiego uczenia się i przyswajania informacji. Talent w sztuce powinien opierać się przede wszystkim na wybitnych uzdolnieniach artystycznych.

Pojęcie geniusz to jednostka wyjątkowa obdarzona niezwykleymi zdolnościami twórczymi. Niektórzy psychologowie anglosascy sądzili, że można okre-

ślić genialność poziomem osiągniętych w testach inteligencji. Jednostki o ilorazie inteligencji wyższym niż 145 tzn. sytuującym się powyżej 3 odchyłek standardowych od średniej, to 0,1 % osób, które osiągnęły najwyższe w całej populacji wyniki. Jednak wyjątkowo wysoki współczynnik inteligencji nie wystarcza, by przypisać komuś miano geniusza. Według F. Galtona geniuszem jest ten, kto dzięki mocy twórczej i wartości wytworów swej pracy, zdarza się raz na milion, a jego strata jest ciężkim ciosem dla najinteligentniejszej części ludzkości (np. strata Einsteina). Geniuszami byli tacy wybitni ludzie jak: Arystoteles, Leonardo da Vinci, Kartezjusz, I. Newton, M. W. Łomonosow, J. S. Bach, F. Chopin czy J. Matejko.

Zdarzają się przypadki tzw. „cudownych dzieci”. Wśród nich wymienia się m. in.: Karla Witte'a, który nauczył się czytać przed 5 rokiem życia, a w 14 roku życia uzyskał doktorat. Należą do nich: Norbert Wiener (1894 - 1964), znany twórca cybernetyki, który bardzo wcześnie ukończył studia, Francis Galton (1822 - 1911) w wieku 12 miesięcy znał już duże litery alfabetu. Mając 4 lata umiał już dobrze czytać, pisać i liczyć. Był zaawansowany w znajomości łaciny i początkach nauki języka francuskiego. W trzecim roku życia samodzielnie przeczytał książkę. John Stuart Mill (1798 - 1855) już jako dziecko tworzył liczne wiersze. U niektórych dzieci bardzo wcześnie budzą się talenty artystyczne. Cudownymi dziećmi byli m. in.: W. A. Mozart (1756 - 1791) i F. Chopin. Ten ostatni już w 6 roku życia bardzo dobrze grał na fortepianie, a w 7 roku zaczął komponować. Koncerty publiczne rozpoczął mając 8 lat. G. F. Haendel (1685 - 1759) już w 8 r. życia komponował. Michał Anioł (1475 - 1564) w 10 r. życia rzeźbił, a Isadora Duncan (1878 - 1927) tańczyła mając 7 lat. W wieku 9 lat koncerty dawał F. Liszt (1811 - 1886), a G. Verdi (1813 - 1901) w wieku 10 lat. F. Mozart mając 4 lata zaczął komponować. F. Mendelssohn (1809 - 1847) debiutował w muzyce mając 9 lat, a C. Debussy (1862 - 1918) w wieku 11 lat. Jeśli chodzi o nadzwyczajne talenty sportowe to B. Jones został mistrzem USA w golfie mając 14 lat, 10 - letnia Sonja Henie zdobyła wczesne mistrzostwo Norwegii w jeździe figurowej na łyżwach, a w wieku 15 lat uzyskała mistrzostwo świata. M. Connolly zdobyła mistrzostwo w tenisie mając 16 lat. Przykładów takich można by cytować więcej.

Istotą jest jak najwcześniej dostrzec takie jednostki i pomóc im w rozwoju.

Urszula Cholewa

Można także razem, czyli biblioteka publiczna w szkole

Funkcjonowanie biblioteki publicznej w szkole nie jest czymś najlepszym. Jeżeli jednak los (czytaj: władze gminne) połączyły pod jednym dachem obie te instytucje, to niekoniecznie należy tracić czas i energię na ich rozłączanie lecz raczej szukać punktów wspólnych, podejmować działania, które byłyby korzystne tak dla biblioteki publicznej jak i szkoły.

Zespół Placówek Oświatowych w Ciecierzynie, utworzony został w 1996 r. z połączenia przedszkola i szkoły podstawowej. Od września 1999 r. w jego składzie znajduje się także gimnazjum. Przed 1996 r. w Szkole Podstawowej funkcjonowała biblioteka licząca ok. 1,5 tys. woluminów z nauczycielem - bibliotekarzem pracującym na ½ etatu (15 godz. tygodniowo).

Równolegle w Ciecierzynie działała biblioteka publiczna będąca filią Biblioteki Gminnej w Niemcach. Posiadała w swoich zasobach ok. 8 tys. woluminów i zatrudniała dwóch bibliotekarzy na pełnych etatach. Siedzibą biblioteki był Klub Rolnika, który w połowie lat dziewięćdziesiątych został zlikwidowany.

Po przejściu szkół w 1996 r. Rada Gminy przekazała szkole budynek po byłym klubie z przeznaczeniem na zastępczą salę gimnastyczną, natomiast biblioteka publiczna została przeniesiona do szkoły. Zasady korzystania przez uczniów z biblioteki określiło porozumienie zawarte między dyrektorem ZPO a dyrektorem Gminnej Biblioteki Publicznej. W wyniku tego porozumienia młodzież szkolna uzyskała możliwość bezpośredniego korzystania z biblioteki „z prawdziwego zdarzenia”, mającej rozbudowany dział literatury młodzieżowej wraz z lekturami szkolnymi i z bogatym księgozbiorem podręcznym.

Dwa etaty bibliotekarskie umożliwiły pracę biblioteki w godzinach pracy szkoły a także w czasie ferii zimowych i wakacji. Nauczyciel - bibliotekarz pracujący w dalszym ciągu na ½ etatu zajął się gromadzeniem i opracowaniem księgozbioru z zakresu dydaktyki, potrzebnego nauczycielom oraz koordynacją zadań w ramach realizacji ścieżki czytelniczej i medialnej. W realizację tych zadań włączyła się oczywiście biblioteka publiczna. Zakupy pozycji książkowych potrzebnych w pracy dydaktycznej nauczycieli odbywają się z budżetu szkoły. Natomiast wszystkie inne zakupy książek i czasopism płacone są z pieniędzy biblioteki publicznej. Na podkreślenie zasługuje fakt, że zakupy lektur szkolnych są konsultowane z nauczycielami języka polskiego. Także nauczyciele innych przedmiotów mogą wnioskować o zakup potrzebnych uczniom w nauce książek i czasopism. Dzięki życzliwości pań bibliotekarek możemy korzystać także z księgozbiorów innych bibliotek publicznych na terenie gminy oraz z zasobów Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lublinie.

Przeniesienie biblioteki publicznej do szkoły przyniosło także korzyści samej bibliotece. Uzyskała bliższy kontakt z czytelnikiem (60% czytelników to uczniowie naszej szkoły i jej absolwenci). Utrzymanie czystości, konserwację sprzętów i drobne naprawy przejęli na siebie pracownicy obsługi zatrudniani przez szkołę. Biblioteka może również swobodnie korzystać z będących na wyposażeniu szkoły kserokopiarek, skanera, pracowni komputerowej, dostępu do Internetu. Szkoła przekazała także ze swoich zasobów komputer w celu nowoczesnego opracowania zbiorów bibliotecznych.

W ciągu minionych pięciu lat biblioteka publiczna i szkoła wypracowały wiele ciekawych form pracy. Na szczególną uwagę zasługuje organizowanie spotkań młodzieży szkolnej z twórcami- amatorami, zamieszkałymi na terenie gminy Niemce. Spotkania organizowane są na terenie biblioteki.

Rozwijanie wiedzy o kulturze własnego regionu, jego historii, wspieranie kontaktów z osobami zajmującymi się pomnażaniem dziedzictwa kulturowego regionu, zawsze było ważnym zadaniem szkoły. Obecnie działania tego typu zostały wpisane w ramy organizacyjne poprzez realizację ścieżki międzyprzedmiotowej *Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie*. Jakże często młodzież nie zdaje sobie sprawy, że w najbliższym otoczeniu mieszka ktoś nietuzinkowy, ktoś kto pisze wiersze, rzeźbi, tworzy piękne hafty czy maluje. Tego typu osoby są zapraszane na spotkania z młodzieżą do biblioteki. W ubiegłym roku szkolnym odbyło się osiem spotkań z poetami, malarzami, rzeźbiarzami, paniami prezentującymi sposoby wyrobu palm wielkanocnych i pisanek.

Każdorazowo spotkania połączone były z warsztatami, podczas których uczniowie próbowali swych sił wykonując pod kierunkiem zaproszonych gości: obrazy, rzeźby czy palmy wielkanocne.

Na terenie biblioteki funkcjonuje galeria, w której prezentowane są prace goszczących twórców oraz młodzieży szkolnej.

Efektem spotkań jest także wspniania album, prezentujący twórców ludowych, ich życiorysy, osiągnięcia, nagrody, fragmenty wierszy, reprodukcje obrazów i grafik. Album ten wykonali z zastosowaniem technik komputerowych uczniowie gimnazjum pod kierunkiem pań bibliotekarek i nauczycieli informatyki.

Innym bardzo istotnym obszarem pracy biblioteki publicznej w szkole jest wspólna realizacja zadań z zakresu edukacji ekologicznej. W ub. roku szkolnym odbywały się one pod hasłem „*Ziemia dla ludzi, ludzie dla ziemi*”. Zostały zorganizowane konkursy: fotograficzne na temat „*Przyroda naszej gminy jesienią, zimą, wiosną i latem*”, „*Moje domowe ZOO*”; czytelnicze i plastyczne „*Czy znasz zwierzęta chronione w Polsce?*”, „*O czym szumi las?*”, „*Żyjemy w zgodzie z przyrodą*”. Poza tym szkolny zespół artystyczny w oparciu o materiały biblioteczne przygotował inscenizację o tematyce ekologicznej pt. „*Żyj zdrowo*”, „*Nasza planeta Ziemia*”. Zaprezentował także program artystyczny na gmin

nym podsumowaniu konkursu ekologicznego zorganizowanym przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Niemcach.

W roku szkolnym 2000/2001 biblioteka przygotowała także dwanaście gazetek bibliotecznych prezentowanych w gablotach na korytarzu szkolnym, dzieśięć konkursów recytatorskich, czytelniczych i plastycznych dla uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum oraz całodzienny rambit dla klas II-IV „*Kubuś Puchatek i jego przyjaciele*”.

Oczywiście przedsięwzięcia, w których biorą udział uczniowie są organizowane przy udziale nauczycieli, głównie polonistów.

Biblioteka publiczna na trwale wpisała się w życie szkoły, stając się ważnym elementem w procesie kształcenia i wychowania. Co istotne nie utraciła swoich starszych czytelników, którzy mają nieskrępowany dostęp do pomieszczeń biblioteki.

Harmonijna współpraca pomiędzy szkołą a biblioteką publiczną nie byłaby możliwa bez dobrej woli i zaangażowania zatrudnionych w niej bibliotekarek.

Szczególne podziękowania należą się Pani Krystynie Tkaczyk - kierowniczce Filii, Pani Annie Ogonowskiej; szkolnej bibliotekarce, Pani Grażynie Gliwce oraz życzliwie wspierającej ich pracę Pani Jadwidze Grochowskiej - dyrektorce Gminnej Biblioteki Publicznej w Niemcach.

Mirosław Studniewski
Dyrektor Zespołu Placówek Oświatowych w Ciecierzynie

Współpraca środowiska szkolnego z biblioteką publiczną w kształceniu i wychowaniu dzieci i młodzieży

W artykule na temat współpracy środowiska szkolnego z biblioteką publiczną w procesie kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży wykorzystam doświadczenia mojej szkoły. Zaprezentuję jakie były początki naszej współpracy z Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną w Lublinie wówczas, gdy nasza placówka była ośmioletnią szkołą podstawową. Przedstawię jakie formy to współdziałanie przybiera obecnie po wprowadzeniu reformy systemu oświaty. Chcę również zwrócić uwagę na cele, które mobilizują nas do pracy, a na koniec pochwalić się naszymi wspólnymi osiągnięciami, które mamy w tej dziedzinie.

Z Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną w Lublinie nawiązałam współpracę przed ośmioma laty, w 1994 r.

Zaczęłam wtedy organizować wycieczki uczniów klas VIII do Biblioteki Głównej. Wyjścia te odbywały się w ramach przysposobienia czytelniczego i informacyjnego, którego program realizowałam w trakcie grupowych zajęć z młodzieżą w bibliotece szkolnej. Przy organizowaniu wycieczek znalazłam sprzymierzeńców w osobach polonistów i wychowawców klas.

Do organizowania takich wyjść zachęcali mnie poniekąd sami uczniowie. Były to czasy, kiedy w kraju następowały ogromne zmiany – w księgarniach pojawiła się niezwykle atrakcyjna oferta wydawnicza, skierowana do wszystkich grup czytelników, w tym również do dzieci i młodzieży. Ukazywały się nowe publikacje historyczne, wypełniające tzw. „białe plamy”. Modne zaczęły być wydawnictwa ekologiczne ponieważ na takie treści położono nacisk w kształceniu dzieci i młodzieży.

W tym okresie otrzymywałam naprawdę symboliczne kwoty na zakup nowości do biblioteki. W takiej sytuacji biblioteka szkolna nie mogła zaspokoić potrzeb czytelnicznych uczniów. Niewiele mogłam zaoferować ambitniejszemu czytelnikowi, który próbował sprostać obowiązkom związanym z nauką.

Impulsem do organizowania wycieczek były również rozmowy z absolwentami szkoły, którzy z sentymentem wspominali „stare kąty”. Uświadomiłam sobie, że dla wielu z nich nowe, nieznane jeszcze otoczenie jest źródłem niepotrzebnych stresów. Postanowiłam zapoznać ich z inną biblioteką, która mogłaby pełnić rolę „koła ratunkowego” w trudnej sytuacji – zanim poznają nową szkołę, zorientują się, gdzie jest w niej biblioteka.

W związku z tym, że uczniowie podejmowali naukę w różnych szkołach średnich – optymalnym rozwiązaniem było zaznajomienie ich z biblioteką publiczną. Oba typy bibliotek – i szkolne, i publiczne – obsługują tego samego czytelnika. Młodzież szkolna dla bibliotek publicznych stanowi przecież znaczny

procent użytkowników. Zapoznanie uczniów z częścią naukową – Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej – tj. Biblioteką Główną – miało jeszcze dodatkowy walor. Biblioteka ta prowadzi prezencyjne udostępnianie zbiorów, gwarantujące czytelnikowi dostęp do poszukiwanej książki.

Podczas wycieczek uczniowie poznawali historię biblioteki i sylwetkę jej patrona. Nabywali umiejętności w jaki sposób poruszać się po tej bibliotece. Uczyli się jakie warunki należy spełnić, by skorzystać z jej zbiorów w Czytelni Czasopism i Czytelni Książek. Zdobyć tych umiejętności sprzyjało krótkie przypomnienie wiadomości na temat katalogów i ćwiczenia sprawdzające umiejętności uczniów w zakresie posługiwania się nimi. W czasie wycieczek uczniowie poznawali katalog Lublinianów. Dowiadywali się, że biblioteka gromadzi wszystkie materiały dotyczące naszego regionu. Atrakcyjną ciekawostką dla uczniów była prezentacja różnych form katalogów bibliotecznych - od najstarszych – skrzyneczkowych i klamrowych, poprzez tradycyjne – szufladkowe, do nowoczesnych – komputerowych. Uczniowie klas ósmych, którzy przed dwoma laty opuszczali mury naszej szkoły, zapoznali się z automatycznym wyszukiwaniem danych.

Pracownicy Działu Informacji i Bibliografii, oprowadzający uczniów po bibliotece, zapewnili ich, że są zawsze mile widzianymi klientami, że mogą liczyć na ich życzliwą i kompetentną pomoc przy rozwiązywaniu swoich „naukowych problemów”.

Wycieczki do biblioteki Głównej zaowocowały tym, że uczniowie zaczęli samodzielnie wykorzystywać jej zbiory przy przygotowywaniu się do lekcji. Niektórzy, już jako uczniowie liceum, informowali mnie, że korzystają z Wypożyczalni Naukowej. Tę agendę biblioteki publicznej poznali również podczas wycieczki szkolnej

Trzy lata później, w 1997 roku, nawiązałam równocześnie współpracę z Filią Nr 1 WiMBP. Filia zmieniła lokum i znalazła się w bliskim sąsiedztwie naszej szkoły. Nowocześnie urządzony lokal, z nowym księgozbiorem, wydał mi się idealnym, dodatkowym miejscem dla naszych uczniów. Wysłałam z założenia, że skoro ta biblioteka znajduje się w najbliższym środowisku dzieci, to moim zadaniem jako bibliotekarza szkolnego jest pomóc uczniom zaprzyjaźnić się z nią. Naprzeciw moim oczekiwaniom wyszły bibliotekarki Filii – kierowniczka p. Helena Gospodarek i p. Edyta Kursa. Wypracowałyśmy zasady naszej współpracy, dostosowując je do potrzeb szkoły związanych z reformą systemu oświaty. Zgodnie z nią uczniowie klas I – III objęci zostali kształceniem zintegrowanym. Zajęcia w tych klasach odbywają się pod kierunkiem jednego nauczyciela. Postanowiłam w szkole część obowiązków związanych z edukacją czytelniczą i medialną uczniów przejąć na siebie. Za zgodą dyrekcji założyłam Klub Przyjaciół Książki, skupiający uczniów klas I – III. W ramach klubu spotykam się z każdą klasą w bibliotece dwa razy w roku. Na zajęciach uczniowie zdobywają podstawowe informacje o książce, bibliotece i jej warsztacie informacyjnym.

W maju pod koniec roku szkolnego, klasy III mają jedno dodatkowe zajęcia zorganizowane w postaci wyjścia do filii na spotkanie „Jak zostać czytelnikiem biblioteki publicznej?”. W czasie wycieczki poznają regulamin i zasady korzystania z biblioteki. Przypominają sobie także wiadomości z zakresu budowy książki oraz jej historii. Są to zajęcia mające na celu wyrabianie nawyku korzystania z bibliotek różnego typu oraz zachęcają uczniów do wykorzystywania zbiorów biblioteki publicznej w nauce szkolnej i do rozwoju własnych zainteresowań. Sprzyjają one także utrwaleniu wiadomości i umiejętności, które dzieci zdobyły na zajęciach w szkole, m. in. podczas spotkań w Klubie Przyjaciół Książki.

Wycieczki do biblioteki publicznej przygotowują uczniów klas III do podjęcia zwiększonych obowiązków związanych z nauką na nowym etapie kształcenia. W klasach IV – VI zostaną objęci nauczaniem blokowym. W nowym roku szkolnym, już jako uczniowie klas IV, będą się uczyć nowych przedmiotów pod kierunkiem wielu nauczycieli, zachęcających ich do wykorzystywania różnorodnych źródeł wiedzy jednocześnie nagradzających ich wysiłki bardzo dobrymi ocenami. Łatwiej im będzie dostosować się do tych wymagań i odnosić sukcesy.

Inną ważną formą współpracy stały się wyjścia uczniów do filii na tzw. spotkania tematyczne, związane z różnymi rocznicami literackimi. Pozwalają one poznać znanych pisarzy, poetów i kompozytorów. Uczniowie klas starszych uczestniczyli w porankach poświęconych życiu i twórczości Adama Mickiewicza, które były połączone z piękną recytacją bajek poety. Ogromną satysfakcję sprawił uczniom udział w spotkaniach z okazji Roku Chopinowskiego. Podczas nich zdobyli wiele interesujących wiadomości o tym kompozytorze, ilustrowanych przez bibliotekarza wspaniałymi fotografiami. Wysłuchali również najbardziej znanych utworów F. Chopina. W ub. roku uczniowie klas IV uczestniczyli w spotkaniach o Janie Brzechwie z okazji 100. rocznicy urodzin poety. Dzieci z uwagą śledziły ciekawostki i anegdoty, związane z jego życiem i twórczością. Chętnie dzieliły się swoimi wrażeniami po wysłuchaniu wierszy poety. Niektóre utwory recytowały samodzielnie. Na koniec zajęć wiele radości sprawiło dzieciom rozwiązanie krzyżówki. Potrafiły bez trudu odgadnąć jej hasło. W bieżącym roku uczniowie klas III wzięli już udział w spotkaniach ekologicznych pod hasłem „Wokół jesienno liścia”. Zintegrowane zajęcia, łączące treści wielu przedmiotów z dużą liczbą pomocy dydaktycznych spodobały się zarówno uczniom jaki i towarzyszącym im wychowawcom. Zachęciły uczniów do ekspresji plastycznej na ten temat. W tym roku do biblioteki publicznej zostaną również zaproszeni uczniowie klas V na spotkanie o legendach warszawskich z okazji 70. rocznicy śmierci Tadeusza Oppmana.

Spotkania tematyczne, wprowadzające dzieci w krąg kultury polskiej, służą jednocześnie reklamowaniu zbiorów biblioteki publicznej wśród uczniów. Przy okazji tych spotkań prezentowane są zarówno książki beletrystyczne jak bio-

graficzne, związane z omawianymi postaciami, W ten sposób uczniowie dowiadują się o ciekawej, wartościowej lekturze.

Inną formą współpracy z biblioteką publiczną jest uczestnictwo uczniów naszej szkoły w różnych konkursach organizowanych przez tą placówkę. Niektóre z nich pomyślane są jako konkursy międzyszkolne. Taką imprezą był konkurs wiedzy o Lublinie. Podobną rangę miał konkurs plastyczny „Adam Mickiewicz – słowo i czyn”, w którym wzięło udział wielu uczniów naszej szkoły. Jeden z uczniów został laureatem, a pozostali otrzymali pamiątkowe dyplomy i książki. Zostały one wręczone dzieciom przez bibliotekarkę filii podczas uroczystości wieczornicy w naszej szkole. Dzieci zdobywały również nagrody, przygotowując prace plastyczne na konkursy „Kocham Lublin”, „Jan Brzechwa – czarodziej słowa”, „Świat w muzyce Chopina”. Prace dzieci wyeksponowane w bibliotece publicznej – z podpisem „Prace uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 20” – z pewnością sprzyjały promocji naszej szkoły w środowisku.

Szkola może też liczyć na pomoc biblioteki publicznej w zakresie odpowiedniej literatury. Uzyskują ją zarówno nauczyciele, organizujący imprezy szkolne, jak i uczniowie, przygotowujący się do zajęć oraz różnych konkursów szkolnych i międzyszkolnych. Wspomnę tu organizowany w ubiegłym roku ekologiczny konkurs biblioteczny pod hasłem „Zachęcamy do zwiedzania polskich parków narodowych” dla uczniów klas VI. Pracujący metodą projektu, uzyskali znaczną pomoc w doborze odpowiedniej literatury do przygotowanych przez siebie plakatów konkursowych, które prezentowali później na apelu szkolnym.

Wiemy, że równoległy kontakt uczniów z biblioteką publiczną, gwarantuje, iż w przyszłości, po ukończeniu szkoły, już jako dorośli ludzie nie stracą kontaktu z książką. To bardzo odległy cel naszej współpracy. Trudno jest przekonać inne osoby do uznania tego celu za ważny, zwłaszcza gdy nie są one pracownikami biblioteki. Myślę, że często nie doceniamy celów bliższych, moim zdaniem istotnych dla prawidłowego rozwoju czytelników w wieku szkolnym.

Fakt, że dzieci korzystają równocześnie z biblioteki szkolnej i publicznej sprzyja lepszemu zaspakajaniu ich potrzeb związanych z nauką szkolną i zainteresowaniami.

Jestem przekonana, że poprzez organizowanie wycieczek do biblioteki publicznej uczy się dzieci samodzielności, umiejętności pokonywania problemów związanych z nauką. Nie ma potrzeby, aby dorośli znajdujący się w otoczeniu dziecka, wyręczali je w docieraniu do potrzebnej mu książki czy informacji. Odpowiednio poprowadzone dziecko będzie umiało samo poradzić sobie w takiej sytuacji. Dziecko musi jednak wiedzieć, jakie ma możliwości.

Często zapominamy, że dziecko zmieniając szkołę przeżywa stres, związany z funkcjonowaniem w nowym, nieznanym mu jeszcze środowisku.. Zanim pozna bibliotekę w nowej szkole, może korzystać ze swojej zaprzyjaźnionej bi-

blioteki publicznej. W związku z reformą systemu oświaty sprawa ta nabiera większego znaczenia – uczniowie po sześciu latach w szkole podstawowej, będą uczyć się w trzyletnich liceach. Częściej niż dotychczas będą zmieniać szkoły.

Reforma szkolnictwa kładzie nacisk na wyrobienie u uczniów umiejętności wyszukiwania informacji w wielu, różnorodnych źródłach. Staramy się zachęcić dzieci, aby przy zbieraniu potrzebnych im materiałów nie zapomniały o dokumentach zgromadzonych w bibliotece publicznej.

Kontakty między bibliotekami szkolnymi i publicznymi zwracają uwagę uczniów na te instytucje. Dzieci w ten sposób zdobywają przekonanie, że są to miejsca ważne, bo sprzyjające ich osiągnięciom w edukacji szkolnej oraz miejsca atrakcyjne, w których odbywają się ciekawe imprezy. Biblioteka publiczna jest więc najlepszym partnerem szkoły w procesie kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży. Szkoła jest wielkim sprzymierzeńcem biblioteki publicznej. Odgrywa istotną rolę w inspirowaniu dzieci i młodzieży do korzystania z jej zbiorów. Szkoła z powodzeniem wspiera również dom rodzinny w tym zakresie. Aby nie być gołosłowną, posłużę się wynikami ankiety, którą przeprowadziłam w ubiegłym roku wśród 170 uczniów klas III, IV, V i VI naszej szkoły. Dwa pytania ankiety były związane z biblioteką publiczną. Jedno miało sprawdzić, jaki jest zasięg biblioteki publicznej wśród uczniów, a drugie umożliwić rozpoznanie, kto informuje dzieci o możliwościach korzystania z jej zbiorów.

Okazuje się, że nasza sześcioletnia współpraca przyniosła pozytywne efekty. Prawie połowa uczniów naszej szkoły jest czytelnikami obu bibliotek. Zasięg biblioteki publicznej wynosi 48 %. Wśród korzystających z biblioteki publicznej najmniej jest uczniów klas IV (34%). Właściwie liczba czytelników podwaja się na przełomie klas III i IV. W klasach V i VI utrzymuje się na poziomie 25%.

Za głównego informatora o możliwościach korzystania z biblioteki publicznej najczęściej ankietowanych dzieci, bo aż 36 % uznało nauczyciela bibliotekarza. Na rodziców wskazało 30 % ankietowanych, na rówieśników – 19 %, na rodziców – 13 % i na dziadków – 2 %.

Ankieta umożliwiła uczniom również wyrażenie swojej opinii o spotkaniach tematycznych. Jedno z pytań ankiety badało bowiem, które formy pracy stosowane przez bibliotekę szkolną, dzieci uznają za najbardziej atrakcyjne. Z przyjemnością mogę powiedzieć, że wycieczki do biblioteki publicznej przeszło 70 % uczniów oceniło bardzo wysoko, nagradzając najwyższymi stopniami szkolnymi 5 i 6. Bardzo cieszy mnie taka opinia uczniów. Jest ona satysfakcjonująca dla obu współpracujących ze sobą instytucji. Wyniki ankiety traktuję jako ewaluację działań podejmowanych przez nasze biblioteki.

Bożena Studniewska
Szkoła Podstawowa nr 20 w Lublinie

POMOCE METODYCZNE

Kalendarz rocznic literackich 2003

500 rocz. ur. ANDRZEJA FRYCZA MODRZEWSKIEGO (1503-1572)

STYCZEŃ

- 2.01 85 rocz. ur. ADAMA BAHDAJA (1918-1985), pisarza, autora utworów dla dzieci i młodzieży
- 3.01 80 rocz. śm. JAROSŁAVA HAŠKA (1883-1923), pisarza czes.; 24.04 – 120 rocz. ur.
- 3.01 35 rocz. śm. HANNY MORTKOWICZ-OLCZAKOWEJ (1905-1968), poetki, pisarki, tłumaczki, autorki utworów dla dzieci i młodzieży
- 10.01 120 rocz. ur. ALEKSEGO N. TOLSTOJA (1883-1945), pisarza ros.
- 11.01 75 rocz. śm. THOMASA HARDY'EGO (1840-1928), ang. pisarza i poety
- 12.01 10 rocz. śm. JÓZEFA CZAPSKIEGO (1896-1993), eseisty
- 12.01 125 rocz. ur. FERENCA MOLNÁRA (1878-1952), pisarza węg.
- 12.01 375 rocz. ur. CHARLES'A PERRAULT (1628-1703), pisarza franc.; 16.05 – 300 rocz. śm.
- 12.01 40 rocz. śm. ALINY ŚWIDERSKIEJ (1875-1963), powieściopisarki
- 13.01 100 rocz. ur. IRENY JURGIELEWICZOWEJ (1903), autorki książek dla dzieci i młodzieży
- 14.01 105 rocz. śm. LEWISA CARROLLA (właśc. Charles Lutwidge Dodgson (1832-1898), pisarza ang.
- 15.01 40 rocz. śm. RAMÓNA GÓMEZA DE LA SERNY (1888-1963), pisarza hiszp.; 5.07 – 115 rocz. ur.
- 16.01 165 rocz. ur. JANA LAMA (1838-1886), pisarza i publicysty
- 20.01 130 rocz. ur. JOHANNESA VILHELMA JENSENA (1873-1950), pisarza duń.; 1944 – Nagroda Nobla
- 21.01 40 rocz. śm. STANISŁAWA GRZESIUKA (1918-1963), pisarza, pamiętnikarza; 6.05 – 85 rocz. ur.
- 22.01 215 rocz. ur. GEORGE'A GORDONA BYRONA (1788-1824), poety ang.
- 23.01 220 rocz. ur. STENDHALA (właśc. Henri Beyle) (1783-1842), pisarza franc.
- 23.01 75 rocz. ur. TADEUSZA ŚLIWIĄKA (1928-1994), poety, autora wierszy dla dzieci
- 25.01 130 rocz. ur. KAROLA IRZYKOWSKIEGO (1873-1944), krytyka lit. i pisarza
- 28.01 100 rocz. ur. ALEKSANDRA KAMIŃSKIEGO (1903-1978), pisarza; 15.03 – 25 rocz. śm.
- 29.01 90 rocz. śm. WŁADYSŁAWA BEŁZY (1847-1913), poety, dramaturga
- 29.01 25 rocz. śm. STANISŁAWA DYGATA (1914-1978), pisarza
- 31.01 70 rocz. śm. JOHNA GALSWORTHY'EGO (1867-1933), ang. prozaika i dramatopisarza, 1932 – Nagroda Nobla

LUTY

- 3.02 110 rocz. śm. TEOFILA LENARTOWICZA (1822-1893), poety
- 8.02 175 rocz. ur. JULESA VERNE'A (1828-1905), pisarza franc.

- 10.02 105 rocz. ur. BERTOLDA BRECHTA (1898-1956), niem. dramatopisarza, poety, teoretyka teatru, reżysera
- 11.02 25 rocz. śm. HARRY'EGO EDMUNDA MARTINSONA (1904-1978), pisarza szwedz.; 1974 – Nagroda Nobla
- 12.02 100 rocz. ur. GEORGES'A SIMENON (1903-1989), pisarza belg.
- 13.02 90 rocz. ur. JANA PIASECKIEGO (1913-1985), pisarza, autora utworów dla młodzieży
- 16.02 20 rocz. śm. KAZIMIERY ILLAKOWICZÓWNY (1892-1983), poetki
- 22.02 105 rocz. ur. KAROLA BUNSCHA (1898-1987), pisarza, autora powieści historycznych, tłumacza
- 22.02 15 rocz. ur. STEFANA MAJCHROWSKIEGO (1908-1988), pisarza, autora utworów dla dzieci i młodzieży; 13.03 – 95 rocz. śm.
- 23.02 20 rocz. śm. MIECZYŚLAWA JASTRUNA (1903-1983), poety, pisarza, eseisty i tłumacza; 29.10 – 100 rocz. ur.
- 27.02 90 rocz. ur. IRWINA SHAW (1913-1984), (właśc. I. Gilbert Shamforoff), pisarza amer.
- 28.02 25 rocz. śm. JANUSZA MEISSNERA (1901-1978), pisarza

MARZEC

- 1.03 90 rocz. śm. JANA BOLESŁAWA OŻOGA (1913-1991), poety, pisarza
- 5.03 95 rocz. ur. TEODORA PARNICKIEGO (1908-1988), pisarza; 5.12 – 15 rocz. śm.
- 6.03 30 rocz. śm. PEARL BUCK (1892-1973), pisarki amer.; 1938 – Nagroda Nobla
- 6.03 75 rocz. ur. GABRIELA GARCII MÁRQUEZA (1928), kolumbijskiego pisarza i dziennikarza; 1982 – Nagroda Nobla
- 11.03 10 rocz. śm. ALINY CENTKIEWICZOWEJ (1907-1993), autorki książek dla dzieci i młodzieży
- 11.03 80 rocz. ur. STEFANA KOZICKIEGO (1923-1991) (ur. w Szczecinie), reportera, publicysty
- 12.03 95 rocz. śm. EDMONDO DE AMICISA (1846-1908), pisarza wł.
- 15.03 100 rocz. ur. JÓZEFA CZECHOWICZA (1903-1939), poety, tłumacza, autora utworów dla dzieci
- 16.03 70 rocz. ur. ALEKSANDRA ŚCIBOR-RYLSKIEGO (1928-1983), prozaika, scenarzysty filmowego; 3.04 – 15 rocz. śm.
- 20.03 175 rocz. ur. HENRYKA IBSENA (1828-1906), dramatopisarza norw.
- 24.03 100 rocz. ur. IGORA NEWERLEGO (właśc. I. Abramow) (1903-1987), pisarza
- 27.03 20 rocz. śm. HANNY MALEWSKIEJ (1911-1983), pisarki, eseistki
- 29.03 40 rocz. śm. POLI GOJAWICZYŃSKIEJ (1896-1963), pisarki
- 31.03 55 rocz. śm. EGONA ERWINA KISCHA (1885-1948), czes. dziennikarza i publicysty tworzącego w jęz. niem.

KWIECIEŃ

- 1.04 80 rocz. ur. BOHDANA CZESZKI (1923-1988), pisarza, felietonisty; 21.12 – 15 rocz. śm.
- 9.04 35 rocz. śm. ZOFII KOSSAK-SZCZUCKIEJ (1890-1968), pisarki

- 13.04 90 rocz. ur. ALEKSANDRA RYMKIEWICZA (1913-1983), poety, autora utworów dla dzieci i młodzieży; 26.09 – 20 rocz. śm.
- 15.04 160 rocz. ur. HENRY'EGO JAMESA (1843-1916), pisarza amer.
- 16.04 100 rocz. ur. TEODORA GOŹDZIKIEWICZA (1903-1984), pisarza, autora książek dla młodzieży
- 19.04 20 rocz. śm. JERZEGO ANDRZEJEWSKIEGO (1909-1983), pisarza
- 19.04 35 rocz. śm. KAMILA GIŻYCKIEGO (1893-1968), pisarza, autora książek dla młodzieży; 11.08 – 110 rocz. ur.
- 28.04 105 rocz. ur. VICENTE ALEIXANDRE Y MERLO (1898-1984), poety hiszp.; 1977 – Nagroda Nobla

MAJ

- 4.05 105 rocz. ur. HALINY GÓRSKIEJ (1898-1942), pisarki, autorki książek dla młodzieży
- 5.05 100 rocz. ur. WACŁAWA KORABIEWICZA (1903-1994), pisarza, poety, autora książek dla dzieci podróżnika
- 7.05 135 rocz. ur. STANISŁAWA PRZYBYSZEWSKIEGO (1868-1927), dramaturga, pisarza, eseisty
- 11.05 30 rocz. śm. BOGDANA ARCTA (1914-1973), pisarza
- 11.05 95 rocz. ur. MARIII KANN (1908-1995), pisarka, autorki utworów dla dzieci i młodzieży
- 15.05 10 rocz. śm. ANDRZEJA KUŚNIEWICZA (1904-1993), poety, pisarza
- 23.05 120 rocz. śm. CYPRIANA KAMILA NORWIDA (1821-1883), poety
- 27.05 100 rocz. ur. WŁADYSŁAWA KOZŁOWSKIEGO (1903-1992), autora utworów dla dzieci i młodzieży
- 27.05 125 rocz. ur. ANTONIEGO FERDYNANDA OSSENDOWSKIEGO (1878-1945), pisarza, autora utworów dla dzieci i młodzieży
- 29.05 45 rocz. śm. JUANA RAMÓNA JIMÉNEZA (1881-1958), poety hiszp.; 1956 – Nagroda Nobla
- 31.05 130 rocz. ur. TADEUSZA RITTNERA (1873-1921), dramatopisarza

CZERWIEC

- 1.06 75 rocz. ur. TADEUSZA JASIŃSKIEGO (1928-1992), pisarza
- 3.06 210 rocz. ur. ANTONIEGO MALCZEWSKIEGO (1793-1826), poety
- 5.06 60 rocz. śm. WACŁAWA BOJARSKIEGO (1921-1943), poety, pisarza
- 5.06 105 rocz. ur. FEDERICA GARCII LORKI (1898-1936), poety i dramatopisarza hiszp.
- 12.06 125 rocz. ur. JAMESA OLIVIERA CURWOODA (1878-1927), pisarza amer.
- 14.06 70 rocz. ur. JERZEGO KOSIŃSKIEGO (1933-1991), pisarza amer. pochodzenia żyd. ur. w Polsce
- 18.06 20 rocz. śm. MIRONA BIAŁOSZEWSKIEGO (1922-1983), poety, pisarza
- 19.06 10 rocz. śm. WILLIAMA GOLDINGA (1911-1993), pisarza ang.; 1983 – Nagroda Nobla

- 20.06 20 rocz. śm. JANA BARANOWICZA (1906-1983), poety, pisarza, autora książek dla dzieci i młodzieży
- 20.06 210 rocz. ur. ALEKSANDRA FREDRY (1793-1876), komediopisarza
- 21.06 105 rocz. ur. STANISŁAWA STRUMPH-WOJTKIEWICZA (1898-1986), pisarza, poety
- 22.06 105 rocz. ur. ZENONA KOSIDOWSKIEGO (1898-1978), pisarza, eseisty; 14.09 – 25 rocz. ur.
- 22.06 105 rocz. ur. ERICHA MARII REMARQUE`A (1898-1970), pisarza niem.
- 25.06 100 rocz. ur. GEORGE`A ORWELLA (właśc. Eric Hugh Blair) (1903-1950), ang. pisarza i publicysty
- 26.06 100 rocz. ur. ANNY KOWALSKIEJ (1903-1969), pisarki, nowelistki
- 28.06 125 rocz. ur. STANISŁAWA BRZOZOWSKIEGO (pseud. Adam Czepiel) (1878-1911), filozofa, krytyka lit., pisarza, publicysty
- 28.06 25 rocz. śm. WITOLDA ZECHENTERA (1904-1978), poety, satyryka, autora utworów dla dzieci i młodzieży, tłumacza

LIPIEC

- 2.07 80 rocz. ur. WISŁAWY SZYMBORSKIEJ (1923), poetki; 1996 – Nagroda Nobla
- 3.07 120 rocz. ur. FRANZA KAFKI (1883-1924), pisarza austr.
- 6.07 10 rocz. ur. TADEUSZA FANGRATA (1912-1993), poety, satyryka
- 7.07 90 rocz. ur. WŁODZIMIRZA PIETRZAKA (1913-1944), poety, pisarza
- 18.07 105 rocz. ur. BEATY OBERTYŃSKIEJ (pseud. Marta Rudzka) (1898-1980), poetki, pisarki
- 20.07 115 rocz. ur. EMILA ZEGADŁOWICZA (1888-1941), poety, pisarza
- 22.07 400 rocz. śm. ŁUKASZA GÓRNICKEGO (1527-1603), humanisty, pisarza
- 22.07 125 rocz. ur. JANUSZA KORCZAKA (właśc. Henryk Goldszmit) (1878-1942), pisarza, autor utworów dla dzieci i młodzieży, lekarz, pedagog
- 24.07 70 rocz. ur. JERZEGO HARASYMOWICZA (1933-2000), poety, autora utworów dla dzieci i młodzieży
- 28.07 5 rocz. śm. ZBIGNIEWA HERBERTA (1924-1998), poety
- 31.07 50 rocz. śm. KORNELA MAKUSZYŃSKIEGO (1884-1953), poety, pisarza, autora utworów dla dzieci i młodzieży

SIERPIEŃ

- 3.08 20 rocz. śm. JANA BRZĘKOWSKIEGO (1903-1983), poety, pisarza, eseisty; 18.12 – 100 rocz. ur.
- 10.08 105 rocz. ur. TADEUSZA DOŁĘGI-MOSTOWICZA (1898-1939), pisarza
- 15.08 105 rocz. ur. JANA BRZECHWY (1898-1966), poety, satyryka, autora utworów dla dzieci
- 21.08 60 rocz. śm. HENRIKA PONTOPPIDANA (1857-1943), pisarza duń.; 1917 – Nagroda Nobla
- 21.08 145 rocz. ur. WACŁAWA SIEROSZEWSKIEGO (1858-1945), pisarza, autora utworów dla młodzieży

- 21.08 20 rocz. śm. JERZEGO SZCZYGŁA (1932-1983), pisarza, autora utworów dla młodzieży
- 22.08 45 rocz. śm. ROGERA MARTIN DU GARDA (1881-1958), pisarza franc.; 1937 – Nagroda Nobla

WRZESIEŃ

- 2.09 30 rocz. śm. J.R.R. (John Ronald Reuel) TOLKIENA (1892-1973), ang. pisarza
- 3.09 120 rocz. śm. IWANA S. TURGIENIEWA (1818-1883), pisarza ros.; 9.11 – 185 rocz. ur.
- 9.09 175 rocz. ur. LWA N. TOLSTOJA (1828-1910), pisarza ros.
- 11.09 165 rocz. ur. ADAMA ASNYKA (1838-1897), poety
- 16.09 115 rocz. ur. FRANSA EMILA SILLANPÄÄ (1888-1964), pisarza fiń.; 1939 – Nagroda Nobla
- 23.09 95 rocz. śm. JADWIGI ŁUSZCZEWSKIEJ (pseud. Deotyma) (1834-1908), poetki, autorki utworów dla młodzieży
- 23.09 30 rocz. śm. PABLA NERUDY (właśc. Neftalí Ricardo Reyes Basualto) (1904-1973), poety chilijskiego; 1971 – Nagroda Nobla
- 26.09 115 rocz. ur. THOMASA STEARNSA ELIOTA (1888-1965), ang. poety; 1948 – Nagroda Nobla
- 26.09 25 rocz. śm. JANA PARANDOWSKIEGO (1895-1978), pisarza, eseisty
- 28.09 130 rocz. ur. WACŁAWA BERENTA (1873-1940), pisarza, poety, eseisty
- 29.09 115 rocz. ur. JANINY PORAZIŃSKIEJ (1888-1971), autorki utworów dla dzieci i młodzieży

PAŹDZIERNIK

- 4.10 40 rocz. śm. ZYGMUNTA NOWAKOWSKIEGO (1891-1963), pisarza, felietonisty
- 4.10 10 rocz. śm. JERZEGO BROSZKIEWICZA (1922-1993), pisarza, autora utworów dla dzieci i młodzieży
- 10.10 90 rocz. ur. CLAUDE'A SIMON (1913), pisarza franc.; 1985 – Nagroda Nobla
- 11.10 40 rocz. śm. JEANA COCTEAU (1889-1963), franc. poety, dramaturga
- 16.10 115 rocz. ur. EUGENE'A O'NEILLA (1888-1953), dramaturga amer.; 1936 – Nagroda Nobla; 21.11 – 50 rocz. śm.
- 17.10 155 rocz. ur. WIKTORA GOMULICKIEGO (1848-1919), pisarza, eseisty
- 19.10 35 rocz. ANATOLA STERNA (1899-1968), poety, pisarza, tłumacza
- 20.10 270 rocz. ur. ADAMA NARUSZEWICZA (1733-1796), poety
- 24.10 445 rocz. ur. SZYMONA SZYMONOWICA (Simon Simonides) (1558-1629), poety
- 27.10 90 rocz. ur. KORNELA FILIPOWICZA (1913-1990), pisarza

LISTOPAD

- 7.11 90 rocz. ur. ALBERTA CAMUSA (1913-1960), pisarza franc.; 1957 – Nagroda Nobla

- 8.11 50 rocz. śm. IWANA ALEKSIEJOWICZA BUNINA (1870-1953), poety ros.; 1933 – Nagroda Nobla
- 9.11 80 rocz. śm. GUILLAUME'A APOLLINAIRE'A (właśc. Wilhelm Apollinaris Kostrowicki), (1880-1918), poety franc. pochodzenia pol.
- 10.11 20 rocz. śm. JALU KURKA (1904-1983), poety, pisarza, tłumacza
- 13.11 100 rocz. ur. JANINY DZIARNOWSKIEJ (1903-1992), pisarki,
- 14.11 125 rocz. ur. LEOPOLDA STAFFA (1878-1957), poety
- 20.11 145 rocz. ur. SELMY LAGERLÖF (1858-1940), pisarki szwedz.; 1909 – Nagroda Nobla
- 21.11 80 rocz. ur. NADINE GORDIMER (1923), pisarki południowoafryk. tworzącej w jęz. ang.; 1991 – Nagroda Nobla
- 22.11 40 rocz. śm. C.S. LEWISA (1898-1963), pisarza ang.; 29.11 – 105 rocz. ur.
- 22.11 95 rocz. ur. CZESŁAWA SCHABOWSKIEGO (1908-1987), pisarza
- 23.11 205 rocz. ur. KLEMENTYNY z TAŃSKICH HOFFMANOWEJ (1798-1845), pisarki, autorki utworów dla dzieci i młodzieży
- 23.11 40 rocz. śm. ALDOUSA LEONARDA HUXLEYA (1894-1963), pisarza ang.
- 26.11 35 rocz. śm. ARNOLDA ZWEIGA (1887-1968), pisarza niem.
- 29.11 75 rocz. ur. ANDRZEJA KIJOWSKIEGO (1928-1985), pisarza, eseisty, krytyka lit. i teatr.

GRUDZIEŃ

- 2.12 95 rocz. ur. HELENY BECHLEROWEJ (1908), autorki utworów dla dzieci
- 6.12 50 rocz. śm. KONSTANTEGO ILDEFONSA GAŁCZYŃSKIEGO (1905-1953), poety
- 11.12 85 rocz. ur. ALEKSANDRA I. SOŁŻENICYNA (1918), pisarza ros.; 1970 – Nagroda Nobla
- 14.12 90 rocz. ur. ARTURA SANDAUERA (1913- 1989), pisarza
- 15.12 10 rocz. śm. JANUSZA STANISŁAWA PASIERBA (1929-1993), poety
- 20.12 40 rocz. śm. GUSTAWA MORCINKA (1891-1963), pisarza, autora utworów dla młodzieży
- 20.12 35 rocz. śm. JOHNA ERNESTA STEINBECKA (1902-1968), amer. pisarza i reportera; 1962 – Nagroda Nobla
- 24.12 80 rocz. ur. ADOLFA LEKKIEGO (1923-1991), pisarza, autora utworów dla młodzieży
- 24.12 205 rocz. ur. ADAMA MICKIEWICZA (1798-1855), poety
- 25.12 65 rocz. śm. KARELA ČAPKA (1890-1938), pisarza czes.
- 27.12 65 rocz. śm. OSIPA E. MANDELSZTAMA (1891-1938), ros. poety, prozaika i eseisty
- 27.12 50 rocz. śm. JULIANA TUWIMA (1894-1953), poety, satyryka.

Anna Kalniuk

**ZESTAWIENIA
BIBLIOGRAFICZNE**

Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu zachęca, zaprasza, proponuje....

(wykaz zakupów z I kwartału 2002 r.)

1. ALBERTI Robert: Asertywność: sięgaj po to, czego chcesz, nie raniąc innych / Robert Alberti, Michael Emmons; przekł. Maciej A. Michalski. - Gdańsk: Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2002. -245 (1) s. ; rys. ; 24 cm. - Bibliogr. - ISBN 83-87957-83-6
2. BARAŃCZAK Stanisław: Uciekinier z Utopii; o poezji Zbigniewa Herberta / Stanisław Barańczak. - Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN, 2001. - 245, (2) s. ; 22 cm. - Bibliogr. - Indeksy. - ISBN 83-01-13547-6
3. BEIL Brigitte: Dziecko grzeczne i niegrzeczne: dlaczego dziecku potrzebne są wartości ? / Brigitte Beil; tł. z niem. Andrzej Czarnocki. - Warszawa: „Pax“, 2000. - 255 s. ; 24 cm. - ISBN 83-211-1292-7
4. BEMIS Judith: Oswoić lęk: jak radzić sobie z niepokojem i napadami paniki? / Judith Bemis, Amr Barrada; przekł. Lidia Lewicka. - Gdańsk: Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2001. - 174, (1) s. ; 21 cm. - Bibliogr. - ISBN 83- 87957-X
5. BIELECKA Maria: Wiedza o społeczeństwie dla liceum ogólnokształcącego, liceum zawodowego i technikum. - Warszawa: Oficyna Wydaw. Graf Punkt, 2000. -292, (81) s. ; 23 cm. - ISBN 83-87988-54-5
6. BOENISCH Ed: Twój stres: sens życia, równowaga i zdrowie / Ed Boenisch, C. Michele Haney; przekł. Ewa Jusewicz-Kalter. - Gdańsk: Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2002. - 197, (1) s.: rys.; 21 cm. - Bibliogr. - ISBN 83-87957-82-8
7. CIALDINI Robert B.: Wywieranie wpływu na ludzi: teoria i praktyka /Robert Cialdini; przekł. Bogdan Wojciszke. Wyd. 4 uzup. . - Gdańsk: Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2002. - 271, (1)s. : rys. ; 24 cm. - Bibliogr. - Indeksy. - ISBN 83-87957-52-6
8. DYMARA Bronisława: Dziecko w świecie przyrody: książka do wychowania proekologicznego / Bronisława Dymara, Stanisław Czesław Michalowski, Lidia Wollman-Mazurkiewicz. - Kraków: Oficyna Wydaw. „Impuls”, 1998. - (5) s. nuty, rys. ; 24 cm. - ISBN 83-86994-66-5
9. DZIECKO w świecie rodziny: szkice o wychowaniu / praca zbiorowa pod red. Bronisławy Dymary. - Kraków: Oficyna Wydaw. „Impuls”, 1998. - 192 s. ; 24 cm. - ISBN 8-86994-68-1

10. DZIECKO w świecie sztuki: świat sztuki dziecka / praca zbiorowa pod red. Bronisławy Dymary. - Kraków: Oficyna Wydaw. „Impuls”, 1996. - 189 s. : il. (w tym kolor.) ; 24 cm. - ISBN 8386994-05-03
11. DZIERZGOWSKA Irena: Mierzenie jakości pracy liceum: poradnik / Irena Dzierzgowska, Maria Kalinowska. - Warszawa: Wydaw. CODN, 1999. - 156 s., tab., il., 30 cm. - ISBN 83-87958-05-0
12. DZIERZGOWSKA Irena: Mierzenie jakości pracy przedszkola: poradnik / Irena Dzierzgowska,, Monika Rościszewska-Woźniak. - Warszawa: Wydaw. CODN, 2000. - 117 s. : il., 30 m. - ISBN 83-85910-77-8
13. DZIERZGOWSKA Irena: Rodzice w szkole. - Warszawa: CODN, 1999. - 120 (1) s. ; 23 cm. - Bibliogr. s. (121). - ISBN 83-85910-99-9
14. EDELMANN Robert J.: Konflikty w pracy / Robert J. Edelmann; przekł. Sylwia Kot. - Gdańsk: Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2002. - 128 s. ; 21 cm. - Bibliogr. - ISBN 83-87957-79-8
15. EDUKACJA europejska w zreformowanej szkole / pod red. Stefana Bednarka ; Ministerstwo Edukacji Narodowej. - Wrocław: DTSK Silesia, 2000. - 383, (1) s. : rys., tab. ; 24 cm. - Bibliograf. - ISBN 83-85689-34-6
16. EDUKACJA regionalna - dziedzictwo kulturowe w zreformowanej szkole: materiały dla nauczycieli / pod red. Stefana Bednarka; Ministerstwo Edukacji Narodowej. - Wrocław: „Silesia”, 2000. - 188 s. ; 24 cm. - Bibliogr. - ISBN 83-85689-24-9
17. EUROPA od A do Z: podręcznik integracji europejskiej / red. Werner Weidenfeld (et.al); przeł. E. Ptaszyńska-Sadowska . - Wyd. 3. - Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 1999. - 410 s.; il.1 mapa ; 20 cm. - ISBN 83-85338 - 88-8
18. EUROPA: regiony i państwa historyczne / pod red. Marcina Kamlera. - Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN, 2000. - 399, (1) s. ; 21 cm. - ISBN 83-001-13291-4
19. FIGIEL Monika : szkoły autorskie w Polsce: realizacje edukacyjnych utopii / Monika Figiel. – Kraków: „Impuls”, 2001,. - 304, (1) s. ; 24 cm. - Bibliogr. – ISBN 83-7308-068-6
20. FISHER Robert: Uczymy, jak się uczyć / tł. Krzysztof Kruszewski. - Warszawa: Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne S.A., 1999. - 163 s. ; 24 cm. – ISBN 83-02-07331-8

21. GAZDA Grzegorz: Słownik europejskich kierunków i grup literackich XX wieku / Grzegorz Gazda. - Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN, 2000. - 766, (2) s. ; 25 cm. - Bibliogr. - Indeksy. - ISBN 83-01-13181-0
22. GORDON Thomas: Jak dobrze żyć z ludźmi / Thomas Gordon, Noel Burch; tł. z ang. Karolina Orszulewska. - Warszawa: „Pax”, 2001. - 126 s. ; 26 cm. - Wychowanie bez porażek. - ISBN 83-211 - 1380-X
23. GORDON Thomas: Wychowanie bez porażek, szefów, liderów, przywódców / Thomas Gordon; tł. Alicja Makowska. - Wyd. 2. - Warszawa: „Pax”, 2000. - 272 s. : il. ; 20 cm. - ISBN 83-211-1570-5
24. HERMAN Judith Lewis: Przemoc: uraz psychiczny i powrót do równowagi / Judith Lewis Herman; przekł. z ang. Anna i Magdalena Kacmajor. - Gdańsk: Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2000. - 279, (1) s. ; 24 cm. - ISBN 83-85416-80-3
25. JOYCE Bruce: Przykłady modeli uczenia się i nauczania / Bruce Joyce, Emily Calhoun, David Hopkins; tłum. K. Kruszewski. - Warszawa: Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne S.A., 1999. - 201 s. ; 24 cm. - ISBN 83-02-07426-8
26. LEARY Mark: Lęk społeczny / Mark Leary, Robin M. Kowalski; przekł. Ewa Zaremba. - Gdańsk: Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2002. - 220 s. ; 24 cm. - Bibliogr. - Indeksy. - ISBN 83-87957-64-X
27. LEWANDOWSKA-KIDOŃ Teresa: Drama w kształceniu pedagogicznym / Teresa Lewandowska-Kidoń. - Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie - Skłodowskiej, 2001. - 161 s.; 24 cm. - ISBN 83-02-07426-8
28. LISIECKA Zofia: Szansa na sukces egzaminacyjny: ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne z przedmiotów humanistycznych w gimnazjum / Zofia Lisiecka, Klemens Stróżyński. - Warszawa: Wydaw. Szkolne PWN, 2001. - 96 s. ; 24 cm. - Świat Człowieka. - Reforma. - ISBN 83-7195-424-7
29. MARUSZEWSKI Tomasz: Psychologia poznania / Tomasz Maruszewski. - Wyd. 2 rozsz. - Gdańsk: Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2001. - 428 s. : rys., tab. ; 24 cm. - Bibliogr. - Indeksy. - ISBN 83-87957-51-8
30. MARZEC Anna: Ze słowa na obraz: lektury szkolne na ekranie / Anna Marzec. - Kraków : „Impuls” ; „Text”, 1996. - 177, (2) s. ; 24 cm. - Bibliogr. - ISBN 83-86994-19-3
31. MIKSZA Małgorzata: Zrozumieć Montessori: czyli Maria Montessori o wychowaniu dziecka / Małgorzata Miksza. - Kraków: „Impuls”, 1997. -

- 102, (1) s. : il. kolor. ; 24 cm. - (Idee- metod-inspiracje). – ISBN 83-86994-62-2
32. MOSTY zamiast murów: o komunikowaniu się między ludźmi: praca zbiorowa / pod red. Johna Stewarta; (tł. Jan Doktór et al.). - Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN, 2000. - 643, (1) s. : il. ; 24 cm. - Bibliogr. – Indeksy. – ISBN 83-01-13298-1
33. NATURA emocji: podstawowe zagadnienia / pod red. Paula Ekmana i Richarda J. Davidsona; przekł. Bogdan Wojciszke. - Gdańsk: Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 1999. - 400 s. : rys., 2 wykr. ; 24 cm. – Bibliogr. – Indeksy. – ISBN 83-85416-84-6
34. NĘCKA Edward: Psychologia twórczości / Edward Nęcka. - Gdańsk: Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2002. - 256 s. : rys. ; 4 cm. – (Postępy Psychologii). – Bibliogr. - Indeksy. – ISBN 83-8795750-X
35. OBUCHOWSKA Irena: Kochać i rozumieć: ciąg dalszy / Irena Obuchowska. - Poznań: „Media Rodzina”, 2000. - 217 s. ; 21 cm. – ISBN 83-85594-90-6
36. OCHMAŃSKI Marian: Alkoholizm ojców a sytuacja rodzinna i szkolna dzieci / Marian Ochmański. - Wyd. 2 zm. i popr. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2001. - 400 s. : rys. ; 24 cm. – Bibliogr. – ISBN 83-227-1108-5
37. OKRĄGŁY Stół / oprac. Krzysztof Dubiński. - Warszawa: „Kap”, 1999. - 576 s. : fot.(w tym kolor.) ; 28 cm. – ISBN 83- 88074-01-6
38. POLSKA lokalna wobec integracji europejskiej / red. Zdzisław Mach, Dariusz Niedźwiecki. - Kraków Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, 2001. - 188 s. ; 21 cm. - ISBN 83-7052-69-X
39. RANDALL Peter: Autyzm: jak pomóc rodzinie / Peter Randall, Jonathan Parker; przekł. Sylwia Pikiel. - Gdańsk: Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2002. - 319 s. ; 21 cm. - Bibliogr. - Indeksy. – ISBN 83-87957-54-2
40. RYTMY prozy czyli jak czytać polską prozę współczesną / pod red. Teresy Marciszuk. - Warszawa: Wydaw. Stentor, 2000. - 159, (1) s. ; 21 cm. – ISBN 83-86018-17-4
41. SĘKOWSKI Andrzej: Osiągnięcia uczniów zdolnych / Andrzej E. Sękowski. - Lublin: TN KUL, 2000. - 242s. ; 24 cm. – (Prace Wydziału Nauk Społecznych / Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego ; 57) . – Bibliogr. – ISBN 83-87703-91-5

42. STACHYRA Józef: Zdolności poznawcze i możliwości umysłowe uczniów z uszkodzonym słuchem / Józef Stachyra. - Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2001. - 186 s. : il. ; 2 cm. Bibliogr. - ISBN 83-227-1716-4
43. ŚLIWERSKI Bogusław: Edukacja autorska / Bogusław Śliwerski. - Kraków: „Impuls”, 1996. - 262, (10)s. : il.(w tym kolor.), rys. ;24 c. - ISBN 83-86994-21-5
44. ŚLIWERSKI Bogusław: Jak zmieniać szkołę: studia z polityki oświatowej i pedagogiki porównawcze / Bogusław Śliwerski. - Kraków: „Impuls”, 1998. - 39, (1)s. : tab. ; 24cm. - ISBN 83-86994-37-1
45. TKACZYK Grażyna: Metodyka nauczania i wychowania początkowego w szkole specjalnej. - Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2001. - 364 s.; 24 cm. - Bibliogr. - ISBN 83-227-1022-4
46. TOPCZEWSKA Maria: Pięćdziesiąt scenariuszy ciekawych lekcji z języka polskiego w gimnazjum i liceum: książka pomocnicza dla twórczego nauczyciela / Topczewska Maria, Uhma Janusz. - Wrocław: Wydaw. „Siedmioróg”, 2000. - 135 ; 24 cm. - ISBN 83-7162-775-0
47. TYLICKA Barbara: Bohaterowie naszych książek: przewodnik po literaturze dla dzieci młodzieży/ Barbara Tylicka. - Łódź: Wydaw. Literatura, 1999. - 269, (2) s., (32) s. tabl. kolor. : il. ; 24 cm. - ISBN 83-87080-82-9
48. TYSZKA Tadeusz :Psychologiczne pułapki oceniania i podejmowania decyzji / Tadeusz Tysza. - Gdańsk: Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2002. - 236 s. rys, wykr. ; 24 cm. - Bibliogr. - ISBN 83-85416-95-1
49. VERNETTE Jean: Sekty / Jean Vernet. - Warszawa „Volumen“, 1998. - 204, (1) s. ; 21 cm. - Bibliogr. ISBN 83-86857-74-9

Jadwiga Mańkowska
Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu

Dziecko – wychowanie w rodzinie i w szkole

Zestawienie bibliograficzne w wyborze za lata 2000-2002

Wydawnictwa zwarte

1. Ashner Laurie: Kiedy rodzice kochają za bardzo. - Poznań : Dom Wydawniczy "Rebis", 2000. - 385 s.
2. Bilicki Tomasz: Dziecko i wychowanie w pedagogii Jana Pawła II : na podstawie encyklik, adhortacji, wybranych listów i przemówień. - Kraków : "Impuls", 2000. - 94 s.
3. Człowiek, szkoła, wspólnota: w kręgu edukacji społecznej : praca zbiorowa / pod red. Marii Mendel. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2000. - 286 s.
4. Dar wychowania: pedagogika Jana Pawła II / pod red. Janusza Homplewicza. - Rzeszów : [Poligrafia Wyższego Seminarium Duchownego], 2001. - 203 s.
5. Domus et familia: ideały i realia życia rodzinnego / red. Ilona Błaszczyk, Juliusz Jundziłł. - Bydgoszcz : "Wers", 2000. - 107 s.
6. Dziewiecki Marek: ...miłość pozostaje : pedagogika miłości dla rodziców, wychowawców i... wychowanków. - Częstochowa : Edycja Świętego Pawła, 2001. - 189 s.
7. Elliott Julian: Dzieci i młodzież w kłopotcie: poradnik nie tylko dla psychologów. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, cop. 2000. - 239 s.
8. Grzegorski Zdzisław: Ja, dziecko i TV. - Poznań : Księgarnia Św[iętego] Wojciecha : Uniwersytet im. A. Mickiewicza, 2000. - 115 s.
9. Haffner Debra: Jak rozmawiać z dziećmi o sprawach intymnych. - Warszawa : "Diogenes", 2002. - 199 s.
10. Harnisch Gnter: Podróże w wyobraźni : jak pomagać dzieciom w uzyskaniu wewnętrznego spokoju. - Warszawa : "Pax", 2001. - 137 s.

11. Hernandez Seoane Jos Maria: Rodzice wobec buntu swoich dzieci. - Kraków : "eSPe", 2001. - 147 s.
12. Kukołowicz Teresa: Rodzina wychowuje : wybrane zagadnienia. - Stalowa Wola : Oficyna Wydawnicza Fundacji Uniwersyteckiej, 2001. - 306 s.
13. Literatura i sztuka a wychowanie / pod red. Jana Kidy. - Rzeszów : Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 2001. - 273 s.
14. Magda Marzenna: Kształtowanie wrażliwości moralnej uczniów edukacji wczesnoszkolnej. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, 2000. - 213 s.
15. Mendel Maria: Rodzice i szkoła: jak współuczestniczyć w edukacji dzieci?. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, 2000. - 177 s.
16. Moneta- Malewska Maria: Narkotyki w szkole i w domu : zagrożenie. - Warszawa : "Pax", 2000. - 137 s.
17. Nalaskowski Stanisław: Kształcenie i wychowanie w zreformowanej szkole polskiej : wybrane zagadnienia. - Kraków : "Impuls", 2001. - 126 s.
18. Nelsen Jane: Pozytywna dyscyplina. - Poznań : Dom Wydawniczy "Rebis", 2000. - 262 s.
19. Olbrycht Katarzyna: Prawda, dobro i piękno w wychowaniu człowieka jako osoby. - Katowice : Wydaw. UŚ, 2000. - 263 s.
20. Pasek Marzena: Narkotyki przy tablicy. - Warszawa : "Toret", 2000. - 143 s.
21. Prekop Jirina: Dzieci są gośćmi, którzy pytają o drogę : poradnik dla rodziców. - Kielce : "Jedność", 2001. - 133 s.
22. Rodzina - źródło życia i szkoła miłości / red. Dorota Kornas-Biela. - Lublin : TN KUL, cop. 2000. - 520 s.
23. Romberg- Asboth Ingrid: Kiedy dusza dziecka płacze : rozpoznawanie i rozumienie duchowych problemów dziecka : poradnik dla rodziców. - Kielce : "Jedność", 2001. - 147 s.

24. Śliwerski Bogusław: Program wychowawczy szkoły. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, cop. 2001. - 176 s.
25. Winiarski Mikołaj: Rodzina, szkoła, środowisko lokalne : problemy edukacji środowiskowej. - Warszawa : IBE [Instytut Badań Edukacyjnych], 2000. - 381 s.
26. Woititz Janet Geringer: Jak stworzyć dziecku wymarzone dzieciństwo i uniknąć błędów naszych rodziców. - Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2001. - 169 s.

Artykuły

1. Anuszkiewicz Justyna: Sytuacja dzieci w rodzinach z problemem alkoholowym // Problemy Rodziny. - 2000, nr 4, s. 24-26
2. Bieluga Krystyna: Uzdolnienia twórcze i ich rozpoznawanie // Życie Szkoły. - 2001, nr 3, s. 136-142
3. Biernat Tomasz: Zanim będzie za późno // Wychowanie na co Dzień. - 000, nr 1/2, s. 35-37 Diagnostowanie zachowań dziecka
4. Bryłka Róża: Wpływ rodziny na powstawanie agresji u dzieci // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2000, nr 9, s. 47-50
5. Chomczyńska-Miliszkiewicz Mariola: Edukacja seksualna w domu i w szkole // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2001, nr 3, s. 42-47
6. Czajkowska Irena: Ubóstwo rodziny a jej uczestnictwo w kulturze // Edukacja. - 2000, nr 3, s. 58-64
Warunki życia i wychowania dzieci
7. Dziewiecki Marek: Dzieciństwo - pragnienia - wychowanie // Studia nad Rodziną. - 2000, nr 1, s. 145-154
8. Dziewiecki Marek: Dziecko - zabawa - wychowanie // Studia nad Rodziną. - 2000, nr 1, s. 107-114
9. Gajewska Grażyna: Opiekuńczo-wychowawcze możliwości szkoły // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2001, nr 2, s. 24-29

10. Galej Dorota: Rodzinne uwarunkowania nieprzystosowania społecznego // Opieka Wychowanie Terapia. - 2000, nr 2, s. 5-12
11. Grygier Urszula: O stresie, wychowaniu i Internecie // Nowa Szkoła. - 2001, nr 4, s. 31-34
12. Harwas-Napierała Barbara: Zachodni model niezależności w wychowaniu rodzinnym : uwagi krytyczne // Problemy Rodziny. - 2001, nr 2, s. 24-28
13. Izdebska Jadwiga: Dominacja mediów w środowisku wychowawczym dziecka / Jadwiga Izdebska // Edukacja. - 2000, nr 4, s. 29-38
14. Jasica Dorota: "Stracholandia" - próba eliminowania lęków dziecięcych // Wychowanie w Przedszkolu. - 2001, nr 1, s. 35-37
15. Jastrząb Jadwiga: Jan Paweł II - nauczycielem na drogach wychowania integralnego // Wychowanie na co Dzień. - 2000, nr 9, s. 17-20
16. Jaworska Aleksandra: Wychować ku roztropności // Studia nad Rodziną. - 2000, nr 1, s. 131-135
17. Kadziński Tomasz: Szanse i zagrożenia wychowawcze telewizji w życiu dziecka // Studia nad Rodziną. - 2000, nr 1, s. 115-122
18. Kania Julian: Rozmowy o wychowaniu... // Dyrektor Szkoły. - 2001, nr 3, s. 36-38
19. Kawalec Joanna: Jak rozbudzamy zainteresowania dzieci przedszkolnych kulturą regionu? // Wychowanie na co Dzień. - 2001, nr 3, s. 12-13
20. Kątna Mirosława: Uczeń ma prawo płakać ; rozm. przepr. Ewa Nowakowska // Polityka. - 2001, nr 35, s. 66-67
Szkolne stresy i zagrożenia
21. Kozubska Alicja: Niepowodzenia szkolne uczniów a funkcjonowanie rodziny // Wychowanie na co Dzień. - 2000, nr 3, s. 9-14
22. Krzysteczko Henryk: Media jako pomoc w rozwoju dzieci i młodzieży : zasady kwalifikacji programów telewizyjnych ze względu na rozwój osobowy // Katecheta. - 2001, nr 4, s. 7-16

23. Kuśmierz Wiesława: Wpływ rodziny rozbitej na sytuację szkolną dzieci // Życie Szkoły. - 2000, nr 3, s. 137-140
24. Kutia Krystyna: Wychowawczy aspekt wartości miłości w rodzinie // Wychowanie na co Dzień. - 2000, nr 3, s. 22-24
25. Leszcz- Krysiak Agnieszka: Czy szkoła wychowuje ku godności? // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2001, nr 1, s. 31-33
26. Malinowski Jan A.: Nauczyciel jako dobry wychowawca // Wychowanie na co Dzień. - 2000, nr 12, s. 7-11
27. Michalska Bronisława: Kiedy i jak mówić dzieciom o uczuciach? // Wychowanie w Przedszkolu. - 2001, nr 1, s. 30-32
28. Montgomery Katarzyna: Rodzina, ach rodzina // Gazeta Wyborcza. - 2001, nr 140, s. 8-9
Kampania "Znajdź czas dla swojego dziecka"
29. Moryc Elżbieta, Głomba Danuta: Po drugiej stronie? : wychowanie w rodzinie i w szkole // Głos Nauczycielski. - 2001, nr 37, s. 8
30. Mrula Anna: Uwagi na temat wychowania w szkole // Edukacja. - 2001, nr 1, dod. s. 13-14
31. Muszalik Marta: Zdrowie głównym warunkiem pomyślnego : procesu wychowania // Wychowanie na co Dzień. - 2000, nr 10/11, s. 18-19
32. Olesiak Zofia: O integracyjnym modelu wychowania : jak do niego dorośnąć? // Warsztaty Polonistyczne. - 2001, nr 1, s. 113-115
33. Pietrzyk Agnieszka: Style wychowywania dzieci w polskich rodzinach ubogich i zamożnych : podobieństwa i różnice // Problemy Rodziny. - 2001, nr 2, s. 29-34
34. Pisarik Grażyna: Patologia dzieci i młodzieży w świetle zagrożeń współczesnej rodziny // Kwartalnik Edukacyjny. - 2000, [nr] 4, s. 3-8
35. Raczkowska Jadwiga: W sprawie opiekuńczo-wychowawczej funkcji

- szkoły // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2000, nr 7, s. 20-23
36. Raczkowska Jadwiga: Uczenie tolerancji pilnym zadaniem wychowawczym // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2000, nr 5, s. 25-30
37. Roszkowska Katarzyna: Narkomania nie bierze się znikąd // W Drodze. - 2001, [nr] 1, s. 41-47
Brak więzi rodzinnych
38. Seul- Michałowska Sylwia: Mobilizacja i krytyka dorosłych a rozwój dziecka // Edukacja. - 2000, nr 3, s. 65-78
39. Smagacz Bernadetta: Podstawy w rodzinie // Kwartalnik Edukacyjny. - 2000, nr 4, s. 9-16
40. Staszewski Wojciech: Szkolna lista płac // Gazeta Wyborcza. - 2001, nr 255, dod. s. 4-9
"Kieszonkowe" młodzieży szkolnej
41. Strzałkowska Magdalena: Strasznie być musi : czy cenzurować baśnie? // Polityka. - 2001, nr 25, s. 81-82
Akcja "Cała Polska czyta dzieciom"
42. Szczurek Marian: Problemy uczniów a program wychowawczy szkoły // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2000, nr 6, s. 43-45
43. Szempruch Jolanta: Współpraca rodziny i szkoły w procesie wychowania dziecka / Jolanta Szempruch // Kwartalnik Edukacyjny. - 2000, [nr] 4, s. 23-28
44. Tatarowicz Jan: Moje edukacyjne imaginacje // Nowa Szkoła. - 2000, nr 10, s. 39-45
System wychowania
45. Urbaniak Andrzej: Multimedia a wychowanie // Katecheta. - 2001, nr 3, s. 21-27
Fragm. książki "Wspólna troska – zasady wychowania do miłości w domu i w szkole"

46. Werbiński Ireneusz: Zaburzenia relacji między rodzicami i ich wpływ na rozwój dziecka // Studia nad Rodziną. - 2000, nr 1, s. 97-106
47. Włodarski Ziemowit: O naturze związków między uczeniem się, nauczaniem, wychowaniem i rozwojem // Nowa Poliszczyna. - 2001, nr 1, s. 52-57
48. Wróbel Alina: Mass media jako pośrednie środowisko społeczno-wychowawcze // Wychowanie na co Dzień. - 2000, nr 10/11, s. 44-45
49. Wróbel Alina: Przymus - trwały element wychowania // Wychowanie na co Dzień. - 2000, nr 6, s. 32-33

Robert Urban

KSIĄŻKI, KTÓRE WARTO KUPIĆ

Książki, które warto kupić do biblioteki

Chmielewski Henryk Jerzy: Tytus, Romek i A'Tomek. Księga 0. – Warszawa: Egmont Polska, 2002

Tytus, Romek i A'Tomek Księga Zero autorstwa Henryka Jerzego Chmielewskiego to wybór kilku historyjek o trzech bohaterach, które ukazywały się na łamach „Świata Młodych” w latach 1957-1966. Wydanie, obok części komiksowej, wzbogacone jest zdjęciami Pana Chmielewskiego z różnych lat jego działalności zawodowej oraz jego krótką biografią i bibliografią utworów o Tytusie, drukowanych na łamach „Świata Młodych”.

Cooper James Fenimore: Czerwony Korsarz. – Kraków: Zielona Sowa, 2001

Książka wydana została w serii „Na szlaku Wielkiej Przygody”. Ilustracje oddające klimat tajemniczej wyprawy, wykonał Stanisław Dziecioł. Autor przenosi czytelnika w najbardziej niezwykle miejsca, dzięki temu stwarza okazję poznania egzotycznych kultur, zwyczajów i wielu interesujących ludzi. Szlak podróży wiedzie nie tylko przez nieznane krainy, nieprzebyte puszcze, burzliwe oceany i podniebną przestrzeń - ale także przez miejsca bliskie i znane, które są fascynujące i pełne tajemnic. James Fenimore Cooper snuje opowieść pełną zaskakujących przygód, niezwykłych rejsów po oceanie, pirackich napadów, o których marzy każdy chłopiec.

Heike Baum: Zabawy w lesie. – Kielce: Jedność, 2002

Książka kierowana jest do nauczycieli wychowania przedszkolnego. Autorka proponuje ponowne odkrycie zapomnianych zabaw oraz opisuje wiele nowych gier i pomysłów do wykorzystania w lesie. Są to zabawy ruchowe, zabawy w chowanego i w berka, zabawy na koncentrację i szybkość reakcji oraz zabawy językowe - one sprawiają dzieciom przyjemność, a jednocześnie wspierają ich rozwój. Pisarka przytacza wiele przykładów prac ręcznych z wykorzystaniem materiałów z lasu.

Historia pewnej znajomości. – Warszawa: Egmont Polska, 2002

„Historia pewnej znajomości” to komiks z dziewięcioma niesamowitymi przygodami Kaczora Donalda, Myszkki Miki i ich przyjaciół. Mały czytelnik ma możliwość po raz kolejny spotkać się ze swoimi ulubionymi bohaterami bajkowego świata. Czy Donald będzie znowu prześladował życiowy pech? Czy Miki da sobie radę na konferencji na temat sztucznej inteligencji? Na te i inne pytania dzieci znajdą odpowiedzi w komiksie.

Hughes Ted: Żelazny olbrzym. – Warszawa: Muza, 2002

W tej książce z serii „Mała Kolekcja” spotkacie żarłocznego Żelaznego Olbrzyma oraz sympatycznego chłopca Hogartha i największego smoka, jaki kiedykolwiek chłodził brodę w oceanie. Z przyjemnością po tę uroczą lekturę sięgnie najmłodszy czytelnik, zwłaszcza, że jest starannie wydana.

Joe Alex: Czarne okręty. – Kraków: Zielona Sowa, 2001

„Czarne okręty” to znakomicie napisana powieść, która ukazała się w serii „Na szlaku Wielkiej Przygody”. Akcja jej rozgrywa się w czasach antycznych. Główny bohater, Trojańczyk o imieniu Białowłoso, któremu towarzyszą niezwykle przygody, trafia wraz z przyjaciółmi w różne zakątki starożytnego świata. Przemierza Egipt i Grecję, na dalekiej Północy trafia do krainy bursztynu. Fabuła, obfituje w sensacyjne wątki i sugestywny, plastyczny obraz bajecznej przeszłości. To wszystko powoduje, że książkę czyta się z zapartym tchem i w przyjemny sposób przybliży czytelnikowi wiedzę o dawnych kulturach.

Kayr Marilyn: Zastępstwo Da Capo. - Warszawa, 2002

Kolejna interesująca książka o losach miłej dziewczynki z serii „Replika”. Problemy Amy z nauczycielami zaczęły się, gdy na zastępstwie za jej nieobecną wychowawczynię pojawiła się pani Heartstorn. Nowa nauczycielka uwzięła się na dziewczynkę. Ta bardzo tajemnicza historia zaciekawi zapewne młode czytelniczki.

Kronzek Z., Kronzek E.: Księga wiedzy czarodziejskiej. – Warszawa: Dom Wydawniczy „Rebis”, 2002

Czytelnicy na wszystkich kontynentach zachwycają się czarownym światem magii, zaklęć i mitycznych stworzeń towarzyszących Harry’emu Potterowi i jego przyjaciółom. Bardzo obszerną historię magii folkloru i mitów przedstawia *Księga wiedzy czarodziejskiej*. Książka ta pozwala odkryć całe bogactwo zdumiewających informacji na temat wszelkich czarodziejskich rzeczy i zjawisk, z jakimi spotyka się Harry. Czarodziejskie atrybuty, boginie i miotły, hipogryfy i zielarstwo, wszystko to ma swoją zadziwiającą historię zaczerpniętą z legend, literatury, albo rzeczywistych zdarzeń sprzed setek a nawet tysięcy lat. *Księga wiedzy czarodziejskiej* to fascynująca wycieczka po porywającym świecie Harry’ego Pottera, która powinna zainteresować każdego miłośnika przygód młodego czarodzieja.

Madaras Lynda, Madaras M.: Co się dzieje z moim ciałem. Książka dla chłopców i rodziców. – Warszawa: WAB, 2002

Książka adresowana jest do dorastających chłopców, którzy stając się mężczyznami, potrzebują rzetelnej wiedzy i wsparcia w tym szczególnym okresie

ich życia. Autorki wydawnictwa kierowały się szczerością i wrażliwością, pisząc o dojrzewaniu, narządach płciowych, mutacji, owłosieniu i wszystkich zmianach, jakim podlega chłopięce ciało, poruszają także kwestię AIDS i anty-koncepcji. Książka dodatkowo zawiera odpowiedzi na pytanie czytelników i ich rodziców o wieku dojrzewania.

Dodatkowym walorem są prawdziwe historie, zaczerpnięte z doświadczeń pedagogicznych Lyndy Madaras. Przełożono ją na 12 języków, otrzymała nagrodę Amerykańskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy – „Najlepsza książka dla młodzieży”.

Mertiny Andrea: Zwierzęta w zoo. – Wrocław: Atlas, 2002

Zajmująca pozycja książkowa z serii „Co i jak”, w której autorka przedstawia historię ogrodów zoologicznych i zmiany, jakie zaszły w nich w ostatnich latach. Wydawnictwo to skierowane jest głównie do uczniów szkół podstawowych, których trapi problematyka dotycząca dzikich zwierząt. Książkę uzupełniają kolorowe ilustracje.

Pagaczewski Stanisław: Porwanie Baltazara Gąbki. – Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2002

Pierwszy tom opowieści o dzielnym Smoku Wawelskim, który na prośbę księcia Kraka wyrusza na wyprawę do Krainy Deszczowców, aby uwolnić znanego biologa, profesora Baltazara Gąbkę. W trudnej i niezwykle niebezpiecznej podróży - towarzyszą Smokowi kucharz Bartłomiej Bartolini i medyk Doktor Koyot, a w ślad za nim podąża szpieg z Krainy Deszczowców, tajemniczy Don Pedro. Przypomnieć należy fakt, że na podstawie *Porwania....* powstał animowany serial telewizyjny, który do dziś jest jedną z najpopularniejszych polskich „dobranoczek”. W przygotowanej przez Wydawnictwo Literackie nowej edycji książki Stanisława Pagaczewskiego, m.in. na nowo opracowano kolorowe ilustracje. Znani i lubiani bohaterowie opowieści bawią i śmieszą zarówno dzieci jak i ich rodziców. Lektura tak wdzięcznej opowieści może stać się przyjemnością.

Porter Eleanor H.: Pollyanna dorasta. – Kraków: Zielona Sowa, 2001

Pollyanna dorasta to kontynuacja opowieści o dziewczynce, którą za jej optymizm i zyczliwość pokochały tysiące czytelników. Książka ta nie straciła nic z uroku pierwszej części. Bohaterka jej wciąż bawi, wzrusza i gra w „zadowolenie”. Losy Pollyanny zaciekawiają nawet bardzo wymagające młode czytelniczki.

Tolkien R. R: Hobbit czyli tam i z powrotem (komiks). – Kraków: Zielona Sowa, 2002

Wydany po raz pierwszy ponad pięćdziesiąt lat temu Hobbit J. R. R. Tolkiena stał się jedną z najbardziej popularnych książek w dziejach światowej literatury. Teraz ta klasyczna powieść fantasy została przełożona na język komiksu. Nowa forma starej historii zachwyca dzięki ilustracjom: Davida Wenzela i profesjonalnemu opracowaniu graficznemu Jolanty Szczurek i Piotra Iwaszko. Adaptacji tekstu dokonali Charles Dixon i Sean Deming.

Połączenie bajecznie kolorowych ilustracji i starannie zaadaptowanego tekstu powieści stanowi znakomity sposób na wprowadzenie młodszego pokolenia czytelników w magiczny świat stworzony przez Tolkiena.

Tragikomiczne dzieje teatru. - Warszawa: Egmont Polska, 2002

Ta publikacja przedstawia krótką historię teatru, oglądaną od strony kulisy i opowiada o nim głównie anegdoty. Dowiedzie się: która z aktorek lubiła sypiać w trumnie, który z dyrektorów zatrudnił do jednego przedstawienia 639 osób, z jakimi trudnościami boryka się reżyser realizując swoje dzieło, jak w teatrze osiągnąć zamierzony efekt.

Twój nastolatek: pod red. David Pruitt. – Poznań: Dom Wydawniczy „Rebis”, 2002

Poradnik Twój nastolatek – jest znakomitą źródłem, którego potrzebujemy, aby poradzić sobie z wyzwaniami związanymi z wychowaniem dorastającego dziecka. Biorąc pod uwagę, iż okres dojrzewania dziecka jest dla jego rodziców, jak i samego dziecka bardzo trudny, proponujemy oprzeć się na autorytecie lekarskim Davida Pruitta.

William Steig: Shrek. – Poznań: Rebis, 2002

Ta oryginalna historia ukazała się w serii Varia. Na jej podstawie powstała filmowa opowieść o zielonym brzydal. Najpopularniejsza w ostatnich tygodniach bajka nie tylko dla dzieci. Ów brzydal miał szkaradnych rodziców, a sam był szkaradniejszy niż oboje razem wzięci. Nim nauczył się chodzić..., co było dalej znajdziemy na kartach książki, zwłaszcza, że opisane wydarzenia są tak niesamowite, że na pewno zainteresują młodych czytelników.

Marzena Rosiak

TO WARTO WIEDZIEĆ

„Ogólnopolski Tydzień Głośnego Czytania” 1 – 8 czerwca 2002 r. Akcja społeczna „Cała Polska czyta dzieciom” w Zamościu

Organizatorzy:

Fundacja ABCXXI – Program Zdrowia Emocjonalnego”
Szkoła Szybkiego Czytania i Technik Uczenia Się w Zamościu

Współorganizatorzy:

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu
Młodzieżowy Dom Kultury w Zamościu
Księgarnia im. B. Leśmiana w Zamościu

Patronat medialny:

Tygodnik Zamojski

Zamojska Telewizja Kablowa

Serwis internetowy Roztocze Online (www.roztocze.net)

Akcja „Ogólnopolski Tydzień Głośnego Czytania” jest kontynuacją kampanii pod hasłem „Cała Polska czyta dzieciom”, która ma zachęcić rodziców, nauczycieli oraz innych dorosłych do głośnego czytania dzieciom co najmniej przez 20 minut dziennie i tym sposobem wpajać im nawyk czytania przez całe życie. Pierwsza edycja Akcji pt.: „Czytajmy razem” odbyła się w 2001 roku, w 25 miastach Polski.

„Ogólnopolski Tydzień Głośnego Czytania to akcja organizowana równolegle w wielu miastach Polski – podczas której znani pisarze, dziennikarze, politycy będą propagować czytelnictwo. Czytanie to okazja do nawiązania bliskiego kontaktu emocjonalnego z dzieckiem i kształtowanie jego późniejszych gustów.

Cel społeczny kampanii:

Przekonanie społeczeństwa, że codzienne czytanie rozwija język, wzbogaca słownictwo, rozwija umiejętność mówienia, kształtuje wrażliwość moralną dziecka, wyrabia nawyk czytania, ostatecznie jest drogą do wiedzy i wykształcenia. Kształtuje inteligencję emocjonalną.

Wstępny program działania:

- Cykl artykułów w Tygodniku Zamojskim (autor Anna Rudy) na temat czytelnictwa, publikowane w odcinkach w dniach: 8 maja, 15 maja, 22 maja, 29 maja. Poruszana problematyka – badania czytelnictwa książek w Polsce oraz płynące z tego wnioski; dlaczego ludzie nie czytają literatury, czy tylko z powodu wyso-

kich cen książek?; Jak znaleźć czas na czytanie? Czy istnieje niewłaściwe czytanie?, akcja Fundacji ABCXXI – Program Zdrowia Emocjonalnego”, jakie są skutki głośnego czytania?, Co czyta mi mama? Zamojski kanon lektur do poduszki, przy każdym z artykułów kupon ze spisem nagród i stopką sponsorską. Kupon zachęca do określenia, która z wybranych 20 książek może wejść do kanonu lektur do poduszki oraz krótkie uzasadnienie dlaczego ta a nie inna. Podsumowanie konkursu kuponowego w dniu 5 czerwca na łamach TZ, statystyki, lista lektur. Wręczenie nagród w Galerii Młodych Osiedlowego Klubu Okrągłak 8 czerwca (sobota, godz. 11⁰⁰), nagrody w postaci rzeczowej i udziału w wakacyjnym kursie szybkiego czytania i technik uczenia się oraz zestaw książek z kanonu zamojskich lektur do głośnego czytania;

- Konkurs plastyczny dla dzieci „Chcemy, by dorośli nam czytali” (technika dowolna, format maksymalny A2) koordynacja MDK Zamość (Andrzej Szumowski) – informacja przez maj w Tygodniku Zamojski, Zamojskiej Telewizji Kablowej (planszowa oraz 1 news na początku maja, 2 news podsumowanie), Roztocze Online (stała informacja na stronie głównej serwisu internetowego), plakaty A3 w bibliotekach i szkołach; biuro konkursowe mieści się w MDK w Zamościu, ul. Kołłątaja 1; ogłoszenie konkursu: pierwsza publikacja w mediach, termin składania prac poniedziałek, 3 czerwca 2002 r. Wystawa pokonkursowa – w Galerii Młodych Osiedlowego Klubu Okrągłak – otwarcie 8 czerwca (sobota, godz. 11⁰⁰) i do oglądania przez następne dwa tygodnie, prace ocenia komisja konkursowa w składzie: Dorota Nowosad, Dariusz Łukasik, Andrzej Szumowski; nagrody dla 5 najlepszych prac w postaci książek i przyborów malarskich;

- 1. „Spotkania z książką” – konkurs literacko – czytelniczy adresowany do dzieci starszych klas szkoły podstawowej i gimnazjum powiatu zamojskiego. Zadanie uczestników konkursu polegać będzie na zrecenzowaniu dowolnie wybranej książki przeznaczonej dla dzieci bądź młodzieży z wyłączeniem obowiązkowych lektur szkolnych. Organizator w ramach akcji: PiMBP w Zamościu, ul. Pereca 14; biuro konkursowe: PiMBP w Zamościu, ul. Pereca 14. Terminy realizacji przedsięwzięcia: ogłoszenie i rozpropagowanie konkursu – początek kwietnia 2002 r., nadsyłanie prac – do 20 maja 2002 r., ocena prac – do 30 maja 2002 r., wręczenie nagród – książki, Galerii Młodych Osiedlowego Klubu Okrągłak 8 czerwca (sobota, godz. 11⁰⁰); nagrody: trzy zestawy książek z kanonu zamojskich lektur do głośnego czytania.

- Zajęcia biblioteczne, w ramach których odbędzie się wspólne czytanie (bibliotekarza i dzieci z grupy) książek wskazanych przez młodych czytelników.

Impreza całoroczna organizowana przez PiMBP w Zamościu. Dodatkowo Cykl spotkań wspólnego czytania w bibliotekach między 1 a 8 czerwca 2002 r.

- Impreza finałowa w Klubie Osiedlowym Okrągłak (8 czerwca 2002 r., w godz. 11⁰⁰ – 13⁰⁰); prowadzenie Bożena Dudzińska, oprawa muzyczna Robert i Anna Jędrzejewscy, część artystyczna koordynowana przez MDK Zamość (Andrzej Szumowski), wstępny scenariusz: ulubione książki z dzieciństwa czytają znane osoby ze środowiska zamojskiego (maksymalnie po 6 minut każda, z przerwami na wręczenie nagród i występami artystycznymi); wystawa prac dzieci – losowanie i wręczenie nagród w konkursie kuponowym TZ, głoszenie zamojskiej rekomendowanej listy lektur do czytania; sprawozdanie w TZ, ZTK, Roztocze Online;

- Spotkanie z twórcami Dorotą Terakowską (autorką książek dla dzieci) oraz Ryszardem Sadajem (pisarzem związanym z Wydawnictwem Literackim) w Klubie Osiedlowym Okrągłak (8 czerwca 2002 r., w godz. 11⁰⁰ – 13⁰⁰)

ROK 2002 ROKIEM JANA KIEPURY

25 stycznia 2002 roku, Komisja Kultury i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem posła Jerzego Wenderlicha /SLD/, rozpatrzyła komisyjny projekt uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2002 Rokiem Jana Kiepury.

„Sejm RP czcząc pamięć i osiągnięcia artystyczne najwybitniejszego polskiego tenora, wielkiego patrioty, ogłasza rok 2002 rokiem Jana Kiepury. Jan Kiepura urodził się 16 maja 1902 roku w Sosnowcu. W 1919 roku pod sztandarem I Pułku Strzelców Bytomskich walczył o granice odradzającej się Rzeczypospolitej Polskiej. Debiutował w 1923 roku, rok później śpiewał już na scenie Opery Warszawskiej rozpoczynając światową karierę. Podbijał swym talentem publiczność m.in. wiedeńskiej Staatsoper, mediolańskiej La Scali, nowojorskiej Metropolitan Opery. Wraz z żoną, węgierską śpiewaczką Martą Eggerth, występowali na Broadwayu i najważniejszych scenach Europy i obu Ameryk. Był gwiazdorem wielu filmów muzycznych, niemal w każdym z nich jedną piosenkę wykonywał po polsku, przypominając swój kraj ojczysty. W 1939 roku zgłosił się do powstającej we Francji polskiej armii. Na froncie nie walczył, wspierał

materialnie polskie wojsko funduszami z organizowanych koncertów. Ojczyznę odwiedził w 1958 roku. Entuzjastycznie przyjmowany, dał wiele koncertów w całym kraju. Zmarł na obczyźnie w 1966 roku. Zgodnie z jego wolą został pochowany w kraju. Jan Kiepura, najwybitniejszy polski tenor, był wielkim popularyzatorem muzyki i polskości. W jego osobie połączyły się: niepowtarzalny głos, wielka muzykalność, olbrzymi urok osobisty. Był wybitnym, światowej sławy artystą i patriotą”.

Kilka słów o Janie Kiepurze:

W 1902 roku, dnia 16 maja w Sosnowcu przy ulicy Miłej 4 (dziś Jana Kiepury) urodził się Jan Wiktor Kiepura. Dzieciństwo upłynęło mu na nauce i pracy w rodzinnej piekarni, znajdującej się w przemysłowym wówczas Sosnowcu. Mały Jan od najmłodszych lat chętnie prezentował swoje umiejętności śpiewacze, nawet w czasie pracy w piekarni. Rok 1912 oznaczał dla Jana rozpoczęcie nauki w Szkole Handlowej, w kilka lat później (1919) walczył pod sztandarem I Pułku Strzelców Bytomskich. Ponownie powrócił do nauki (za namową ojca, a wręcz jego poleceniem) i rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim (1920). Tu również rozpoczął naukę śpiewu u W. Brzezińskiego oraz T. Leliwy. Debiutował w 1923 r. w sali kina Sfinks w Sosnowcu. Na scenie operowej wystąpił po raz pierwszy w 1924 r. w partii Górala w *Halce* w Operze Warszawskiej. W 1926 r. wystąpił u boku M. Jeritz w *Tosce*, a następnie *Turandot G. Pucciniego* na scenie wiedeńskiej Staatsoper. Był to ugruntowany początek jego światowej kariery. W 1929 r. debiutował w mediolańskiej La Scali. Od 1930 r. rozpoczął występy na światowych scenach operowych i pracę w filmie. Debiutował w filmie *Neapol, śpiewające miasto* (1930) zrealizowanym w trzech wersjach językowych - niemieckiej, francuskiej i angielskiej. Także w tych wersjach powstała *Pieśń nocy* (1932), *Zdobyć cię muszę* (1933). W filmie *Dla ciebie śpiewam*, (1934) wystąpił po raz pierwszy z Martą Eggerth,

swoją przyszłą żoną. W 1938 r. występował w nowojorskiej Metropolitan Opera, śpiewając na tej scenie kolejno partie Rudolfa w *Cyganerii* G. Pucciniego, Don Josego w *Carmen* G. Bizeta oraz Księcia Mantui w *Rigoletcie* G. Verdiego. Wraz z żoną, występował na Broadwayu w *Wesołej wdówce* F. Lehára (objeżdżając następnie z tym przedstawieniem cały świat). Lata wojny spędzają Kiepurowie w USA, Jan ugruntował tutaj swoją pozycję jednego z największych mistrzów techniki wokalne w naszym stuleciu. Obdarzony głosem o wielkiej sile, a zarazem niezwyklej subtelności dokonał podboju obu Ameryk. Dalsze filmy: *Kocham wszystkie kobiety* (1935), *Pieśń miłości* (1936, USA), *W blasku słońca* (1936), *Czar cyganerii* (1937), *Moja piosenka dla ciebie* (1943, USA), *Valse brillante* (1949, Francja), *Kraina uśmiechu* (1952, Berlin Zachodni).

Halina Biniek

Nagroda Astrid Lindgren

Rząd Szwedzki postanowił ufundować nagrodę literacką imienia zmarłej niedawno pisarki - Astrid Lindgren. Nagroda przyznawana będzie pisarzom, organizacjom i instytucjom szczególnie zasłużonym na polu literatury dla dzieci i młodzieży. Wartość nagrody - 5 milionów koron szwedzkich czyli 551 tysięcy euro (nagroda Nobla to 10 mln. koron szwedzkich).

Astrid Lindgren pochowana została w oddalonym 300 kilometrów od Sztokholmu Vimmerby. Na mszę żałobną i uroczystości, które odbyły się w Sztokholmie przybył szwedzki król Karol Gustaw XVI i królowa Silvia.

Astrid Lindgren była wybitną szwedzką pisarką, która już dziś należy do klasyków literatury dla dzieci. Jej książki od wielu lat cieszyły się wielką sympatią czytelników. Urodziła się 14 listopada 1907 r. w posiadłości Näs, leżącej w pobliżu Vimmerby, małego miasteczka w Smålandii, jako drugie dziecko rolnika Samuela Augusta Erissona i jego żony Hanny z domu Jonsson. Ojciec był dzierżawcą gospodarstwa proboszcza Näs. Astrid Lindgren miała troje rodzeństwa: Gunar, Stina, Ingegerd. Do szkoły chodziła w Vimmerby. Następnie wyjechała do Sztokholmu, gdzie ukończyła kurs stenografii. Tu dostała posadę w biurze, wyszła za mąż i urodziła dwoje dzieci: Larsa i Karin. Pierwszą jej książką, napisaną w 1944 r. dla córki Karin w dziesiąte urodziny, była „Pippi Langstrump”. Ale pisać zaczęła także dla siebie. Chciała pokazać swe własne dzieciństwo na wsi, zasłyszane opowieści, a także zabawy i przygody z rówie-

śnikami. Wieś dawała swobodę i bliskość natury. Rodzina z kolei dawała dyscyplinę: „Nie rozklejaj się, weź się w garść”, mawiała matka. I ta zasada przydała się w życiu. Astrid Lindgren przez całe życie była bardzo sumienna w pracy. Rano pisała, po południu pracowała w wydawnictwie, wieczory miała dla rodziny. Wydawnictwo, do którego Astrid wysłała maszynopis „Pippi Langstrump”, nie zdecydowało się na jej wydanie. W tym samym roku autorka napisała powieść pt. „Zwierzzenia Britt – Mari” i wysłała ją do wydawnictwa Rabén i Sjögrens, które ogłosiło konkurs na książkę dla dziewcząt. W konkursie tym otrzymała drugą nagrodę. W rok później (1945 r.) w tym samym wydawnictwie uzyskała pierwszą nagrodę za „Pippi Langstrump”, a w 1946 roku także pierwszą nagrodę za powieść detektywistyczną dla młodzieży „Detektyw Blomkvist”. Wtedy przestała pracować w biurze jako sekretarka. Została kierowniczką redakcji dla dzieci w wydawnictwie Rabén i Sjögren. Redakcję prowadziła do 1970 r. Od 1952 r. została wdową. Miała siedmioro wnucząt.

Astrid Lindgren wydała ponad 30 książek, poza tym wiele książek obrazkowych i kilka sztuk teatralnych, a także scenariusze do filmów, seriali radiowych i telewizyjnych. Oficjalna bibliografia Astrid Lindgren składa się z 36 tytułów (z czego 28 przełożono na polski) – tak przynajmniej podaje jej biografka Margareta Strömstedt. Nieoficjalnie tytułów jest prawie sto – szwedzki wydawca wznawiał liczne książki pod różnymi tytułami, czasem w wersjach uproszczonych dla młodszych dzieci. Jej twórczość jest znana nie tylko w Szwecji. Książki Astrid Lindgren zostały przetłumaczone na ponad pięćdziesiąt języków od Azerbejdżańskiego do Zuluskiego, sprzedano ich na całym świecie ponad 130 milionów egzemplarzy. Każda jej książka była przyjmowana przez małych czytelników z radością i entuzjazmem. Lindgren nie zdobyła masowej popularności w krajach anglosaskich, najpopularniejsza była w Niemczech i w Rosji.

Astrid Lindgren była laureatką wielu wspaniałych nagród i odznaczeń szwedzkich oraz światowych. W 1950 r. otrzymała „Plakietkę im. Nilsa Holgerssona” przyznaną przez Związek Bibliotekarzy Szwedzkich. W parę lat później w 1957 r. - Literacką Nagrodę Państwową „za wysoki poziom literacki”. W 1958 r. za całokształt twórczości otrzymała międzynarodową nagrodę - Medal H. Ch. Andersena, w 1970 - nagrodę gazety „Ekspressem” i nagrodę Towarzystwa Krzewienia Literatury „Złotą Matrycę”, w 1956r. - niemiecką Nagrodę Specjalną za książki dla młodzieży, w roku 1978 - Nagrodę Pokojową Niemieckiego Związku Księgarzy. W tym samym roku tj. 1978 polskie dzieci uhonorowały ją Orderem Uśmiechu. W 1979 r. dostała Literacką Nagrodę im. Janusza Korczaka przyznaną przez międzynarodowe jury, powołane przez polską sekcję IBBY (International Board on Books for Young People), czyli Komitet Przyjaciół Książki dla Dzieci. W maju 1989 r. Uniwersytet Warszawski nadał Astrid Lindgren tytuł „Doctor Honoris Causa”. Astrid Lindgren na 90. urodziny otrzymała w darze od narodu szwedzkiego równowartość Nagrody Nobla.

Najpopularniejsze książki Astrid Lindgren:

1. "Bracia Lwie Serce"
2. "Braciszek i Karlsson z Dachy"
3. "Detektyw Blomkvist"
4. "Dlaczego kąpiesz się w spodniach , wujku ?"
5. "Dzieci z Bullerbyn"
6. " Dzieci z ulicy Awanturników"
7. "Dzień Dziecka w Bullerbyn"
8. "Emil ze Smålandii"
9. "Fizia Pończoszanka"
10. "Fizia Pończoszanka na Południowym Pacyfiku"
11. "Fizia Pończoszanka wchodzi na pokład"
12. "Ja też chcę chodzić do szkoły"
13. "Ja też chcę mieć rodzeństwo"
14. "Karlsson z Dachy"
15. "Karlsson z Dachy lata znów"
16. "Latający Szpieg czy Karlsson z Dachy"
17. "Lotta z ulicy awanturników"
18. "Madika i berbec z Czerwcowego Wzgórza"
19. "Madika z Czerwcowego Wzgórza"
20. "Mio, mój Mio"
21. "My na wyspie Sałtkrakan" (wznowienie książki pt. "Dlaczego kąpiesz się w spodniach, wujku?")
22. "Nils Paluszek"
23. "Pippi Langstrump"
24. "Pippi Pończoszanka"
25. "Pippi na Południowym Pacyfiku"
26. "Pippi wchodzi na pokład"

Trzy ostatnie książki o Pippi stanowią kolejne wydanie przygód „Fizi Pończoszanki”. W książkach zmieniono imię Fizia na oryginalne szwedzkie, nadane przez autorkę - Pippi.

27. "Rasmus i włóczęga"
28. "Rasmus, rycerz Białej Róży"
29. "Ronja córka zbójnika"
30. "Zabawa choinkowa Pippi"
31. "Zobacz, Madiken, śnieg pada!"
32. "Zwierzenia Britt - Mari"
33. "Rasmus, Pontus i pies Toker"

Choć sukcesy wydawnicze przysły dość szybko, to jednak los pisarki nie oszczędzał. Wcześniej owdowiała, straciła również dziecko. Wszystko to jednak znosiła z pogodą. Polityka nie zajmowała jej zbyttnio, za to była bardzo zaangażowana.

żowana społecznie. Występowała w obronie praw dzieci. Protestowała przeciwko przemocy w procesie wychowania: „Tylko dzieci, które są kochane, będą potrafiły kochać, gdy będą dorosłe”, mawiała. Astrid Lindgren angażowała się również na rzecz praw zwierząt. Na jej osiemdziesiąte urodziny szwedzki parlament sprawił jej prezent: uchwalił tzw. Lex Lindgren, drastycznie zaostrzające przepisy hodowli zwierząt, by wyeliminować ich dręczenie. Lex Lindgren zostało następnie przyjęte w wielu krajach Unii Europejskiej.

Astrid Lindgren była wielką damą szwedzkiego życia publicznego.

Halina Biniek

Szanowny Panie Wojewodo

Sejm RP Ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o bibliotekach (Dz. U. Nr 129 poz. 1440) znowelizował m. in. Art. 13 ustawy o bibliotekach z dnia 27 czerwca 1997 r. (Dz. U. Nr 85 poz. 519, ze zm.) dodając nowy ustęp 7 w brzmieniu: biblioteki publiczne nie mogą być łączone z innymi instytucjami oraz z bibliotekami szkolnymi i pedagogicznymi. Przepis ten wszedł w życie z dniem 31 grudnia 2001 r.

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich ze zmianą tą łączy nadzieję zahamowania likwidacji gminnych bibliotek publicznych jako samodzielnych instytucji kultury oraz liczy na przywrócenie samodzielności bibliotekom już zlikwidowanym w latach poprzednich.

Aby przerwać ograniczanie autonomii bibliotek gminnych w drodze ich łączenia z różnego typu jednostkami gminnymi (domami kultury, ośrodkami sportu i rekreacji, itp.), zwracamy się z uprzejmą prośbą o podjęcie zdecydowanych działań tamujących rozpoczęty w 2001 roku proces likwidacji samodzielności gminnych bibliotek publicznych oraz wywarcie odpowiedniego, prawnego nacisku w celu powołania na nowo bibliotek publicznych tam, gdzie do 31 grudnia 2001 r. placówki te zostały zlikwidowane.

Działania takie powinny doprowadzić do pełnego przestrzegania art. 19 ust. 2 ustawy o bibliotekach, nakazującej gminom organizowanie i prowadzenie co najmniej jednej biblioteki publicznej w formie instytucji kultury wraz z odpowiednią liczbą filii i oddziałów oraz punktów bibliotecznych.

Tylko takie pozytywne zmiany mogą zapewnić szeroki zakres usług bibliotecznych dla wszystkich kategorii czytelników, ścisłą współpracę międzybi-

blioteczną oraz budowę spójnego systemu informacyjnego, opartego na nowoczesnych technikach komputerowych.

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, przedstawiając powyższą prośbę, czyni to przede wszystkim w trosce o przywrócenie wyznaczonych prawem warunków organizowania ogólnopolskiej sieci bibliotek publicznych. Nowela stwarza – podobnie jak w krajach Unii Europejskiej – możliwość umocnienia roli sieci tych instytucji jako podstawowego elementu infrastruktury edukacyjnej, informacyjnej kulturalnej społeczności lokalnej. Jest to szczególnie ważne, kiedy podejmujemy wysiłki na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego, kiedy setki tysięcy uczących się i studiujących opiera swą edukację na zbiorach i usługach bibliotek publicznych, kiedy rysuje się przez nami perspektywa niedległego wejścia do Unii Europejskiej i konieczność dorównania standardom unijnym, także w dziedzinie bibliotekarstwa. Biorąc pod uwagę wymienione potrzeby, wnosimy o rozważenie przez Pana Wysoki Urząd możliwości wsparcia naszych postulatów.

Przewodniczący Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Jan Wołosz

Przewodniczący Zarządów jednostek samorządu terytorialnego

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o bibliotekach (Dz. U. nr 129, poz. 1440), mocą której do art. 13 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539 ze zm.) dodany został ustęp 7. Przypominam, iż od dn. 31 grudnia 2001 r. biblioteki publiczne nie mogą być łączone z innymi instytucjami oraz z bibliotekami szkolnymi i pedagogicznymi.

Jednocześnie należy podkreślić, iż stosownie do art. 19 ust. 2 ustawy o bibliotekach, do obowiązku gminy należy zorganizowanie i prowadzenie co najmniej jednej gminnej biblioteki publicznej, jako odrębnej instytucji kultury, wraz z odpowiednią liczbą filii oddziałów oraz punktów bibliotecznych.

Powyższe przekazuję do wiadomości i wykorzystania.

Z upoważnienia Wojewody
Ireneusz Rymanowski Dyrektor Wydziału Organizacji i Nadzoru

Tworzymy darami natury konkurs ekologiczny

CELE KONKURSU

- Kreowanie u młodego pokolenia właściwych postaw wobec środowiska.
- Ukazanie piękna i różnorodności przyrody polskiej poprzez wykorzystanie darów natury w sztuce.
- Docieranie do odbiorców dorosłych i pogłębianie ich świadomości ekologicznej dzięki aktywności najmłodszych.

WARUNKI UCZESTNICTWA

1. W konkursie „**Tworzymy darami natury**” mogą brać udział uczniowie zamojskich szkół podstawowych klas III – VI.
2. Zadaniem uczestników jest wykonanie pracy plastycznej na kartonie lub papierze formatu A3 o tematyce związanej ze środowiskiem przyrodniczym.
3. Prace mają być wykonane nietypowymi materiałami, takimi jak np.: sól, kreda, ziarna, liście, kwiaty, patyczki, papier, węgiel, pióra i inne. Wybór i zastosowanie darów natury jako materiału plastycznego zależy od autora.
4. Przygotowane prace konkursowe należy odpowiednio zabezpieczyć przed uszkodzeniem oraz zaopatrzyć w dodatkowe informacje zawierające: imię i nazwisko, klasę, adres zamieszkania, adres biblioteki macierzystej, adres szkoły.
5. Prace należy złożyć w jednej z bibliotek publicznych miasta Zamościa lub wysłać na adres : PiMBP, ul. Staszica 25,22 – 400 Zamość.
6. Termin składania prac konkursowych upływa 17 sierpnia 2002 roku. Prace nadesłane po tym terminie nie będą brały udziału w konkursie.
7. Oceny komisja konkursowa dokona w terminie do 22 sierpnia 2002 r. Pytania dotyczące konkursu prosimy kierować do najbliższej biblioteki publicznej lub dzwonić pod numer telefonu 639 33 73.

NAGRODY

1. Ocenę prac dokona Jury powołane przez organizatora.
2. Przewiduje się 3 nagrody główne oraz 1 wyróżnienie.
3. Najciekawsze prace uczestników konkursu umieszczone zostaną w publikacji pokonkursowej.
4. Przy ocenie prac komisja kierować będzie się następującymi kryteriami: interesujące przedstawienie tematu, sposób zastosowanie darów natury jako materiałów plastycznych.
5. Nagrodzone i wyróżnione prace będą prezentowane na wystawie pokonkursowej.

Serdecznie zapraszamy dzieci do udziału w konkursie, życząc wielkiego zapału w pracy artystycznej.

Konkurs ekologiczny realizowany przy wsparciu finansowym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie

Organizator konkursu
Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu

Razem z Szancerem - ilustracje do książek regulamin konkursu

Główną ideą konkursu jest upamiętnienie 100. rocznicy urodzin Jana Marcina

Cele konkursu:

- kształtowanie zainteresowań czytelniczych i popularyzacja polskiej literatury dziecięcej i młodzieżowej,
 - zaakcentowanie roli i znaczenia ilustracji w literaturze dziecięcej,
 - inspirowanie do twórczości plastycznej, kształcenie umiejętności przekazywania treści literackich za pomocą środków plastycznych.
10. Konkurs realizowany jest na terenie miasta Zamościa i powiatu ziemskiego zamojskiego.
 11. Mogą w nim uczestniczyć dzieci i młodzież szkół podstawowych w jednej z 2. kategorii wiekowych: młodszej (kl. I-III) i starszej (kl. IV-VI).

1. Zadanie konkursowe polega na wykonaniu 1. pracy plastycznej (dowolną techniką) do wybranej książki z zakresu polskiej literatury dziecięcej i młodzieżowej. Prace wzorowane na ilustracjach książkowych będą dyskwalifikowane.
2. Podpisane – tytułem książki – prace konkursowe należy przesłać pocztą albo dostarczyć pod adresem: Dział Instrukcyjno-Metodyczny PiMBP w Zamościu, ul. Staszica 25, 22-400 Zamość lub zostawić w bibliotece publicznej w miejscu zamieszkania.
3. Ilustrację należy zaopatrzyć w dodatkowe informacje: imię i nazwisko autora pracy, wiek, adres zamieszkania, nazwę i adres szkoły.
4. Termin nadsyłania prac upływa 30.06.2002 r.
5. Prace konkursowe ocenia Jury powołane przez organizatora.
6. W każdej kategorii przewiduje się 3 nagrody.
7. Jury zastrzega sobie prawo innego podziału nagród.
8. Podsumowanie konkursu oraz wręczenie nagród odbędzie się w IV kwartale 2002 r. O dokładnym miejscu i terminie podsumowania konkursu laureatów powiadomimy odrębnym pismem.
9. Laureaci zaproszeni na podsumowanie konkursu przyjeżdżają na własny koszt.

Informacji o konkursie udziela

*Dział Instrukcyjno-Metodyczny PiMBP w Zamościu
ul. Staszica 25, 22-400 Zamość, tel. 639 33 73*

ORGANIZATORZY: Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna
Zamojski Okręg Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

Zrealizowano przy wsparciu finansowym
Starostwa Powiatowego w Zamościu

KRONIKA

KRONIKA BIBLIOTEK PUBLICZNYCH POWIATU ZAMOJSKIEGO (II PÓŁROCZE 2001 ROKU) - Wybór -

ZAMOŚĆ

lipiec / sierpień

- „Wędrowki po Roztoczu” – wystawa pocztówek i przewodników – PiMBP
- „Ilustracja do ulubionej bajki” i „Domek Baby Jagi” – konkursy plastyczne – Filia Nr 1
- „Wspomnienia z wakacji 2001” – konkurs literacki – Filia Nr 2
- „Książka moje hobby” i „Łamanie głowy – odgadujemy przysłowia polskie” – konkursy czytelnicze – Filia Nr 2
- „Zaproszenie do Zamościa” – zajęcia poszerzające wiedzę dzieci o własnym regionie – Filia Nr 5
- „Książka o nieznanym słowach” – zabawa literacko-plastyczna – Filia Nr 8
- „W świecie przygód Harrego Pottera” – konkurs czytelniczy – Filia Nr 8
- „Krzyżówkowy turniej wiedzy” – konkurs literacki – Filia Nr 9
- „Przygotowujemy się do spotkania z Wandą Chotomską” – cykl różnorodnych zajęć poświęconych autorce książek dla dzieci – Filia Nr 10
- „Wakacje w bibliotece” – Filia Nr 10
- „Ze starego coś nowego” – konkurs plastyczny z wykorzystaniem różnych odpadów – Filia Nr 11
- „Letnia łąka” – konkurs plastyczny – malowanie farbami bez pędzla, z wykorzystaniem różnych przedmiotów – Filia Nr 11
- „Zamość i okolice” – konkurs krajoznawczy – Filia Nr 11

wrzesień

- „Kabaret na jednej nodze – spotkanie z Wandą Chotomską” – impreza środowiskowa na Rynku Wielkim w Zamościu. Imprezie towarzyszył kiermasz książek z udziałem wydawcy Jacka Jaworskiego i księgarzy lubelskich oraz podpisywanie książek przez autorkę - PiMBP
- „Kardynał Stefan Wyszyński – prymas tysiąclecia 1901 – 1981” – wystawa - PiMBP
- Spotkanie czwartkowe członków Polskiego Związku Niewidomych poświęcone poezji, piosenkom patriotycznym i wojennym – Filia Nr 3

październik

- „Na ratunek sobie” – podsumowanie powiatowego konkursu ekologicznego oraz wydanie publikacji pokonkursowej - PiMBP
- „Biblioteki publiczne w procesie edukacji i wychowania dzieci i młodzieży” – seminarium dla bibliotekarzy powiatu zamojskiego z udziałem dr Barbary Białkowskiej oraz Bożeny i Mirosława Studniewskich - PiMBP
- „Biblioteka Miejska w Zamościu – 80 rocznica powstania” – wystawa - PiMBP
- „Ogłoszenie IV edycji „Konkursu Poetyckiego im. Andrzeja Józefa Misiury 2001 – 2002” - PiMBP
- „Coś z jarzębiny” – konkurs plastyczny – Filia Nr 1
- W ramach Spotkań Czwartkowych dla niewidomych „C. K. Norwid – życie i twórczość” – pogadanka przeplatana fragmentami jego utworów; z okazji „Dnia Białej Laski” – czytanie utworów polskich poetów niewidomych; „W służbie Ojczyźnie i człowiekowi” – konkurs piosenki harcerskiej i obozowej – Filia Nr 3
- „Zgadnij kim jestem” – konkurs literacki – Filia Nr 9
- Cotygodniowe zajęcia k-o dla dzieci w ramach których odbywają się różnorodne zajęcia plastyczne, czytelnicze, literackie, utrwalające i pogłębiające wiedzę zdobywaną w szkole – Filia N 10

listopad

- Spotkania autorskie dla dzieci z Anną Onichimowską – Filia Nr 8, 10
- „Biblioteki publiczne po reformie administracyjnej kraju oraz działalność Krajowej Rady Bibliotecznej” – spotkanie i dyskusja bibliotekarzy z Michałem Jagiełło – dyrektorem Biblioteki Narodowej - PiMBP
- „Polskie drogi do wolności” – wystawa z okazji 83. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości - PiMBP
- „Mój ulubiony pajac Pinokio” – konkurs czytelniczo – plastyczny – Filia Nr 1
- „Pamięci Krystyny Sztochel” – wystawa prac niedawno zmarłej malarki i poetki, członka PZN – Filia Nr 3
- Spotkanie okolicznościowe z okazji rocznicy odzyskania niepodległości; w programie czytanie poezji patriotyczno-modlitewnej (J. Słowacki, J. Romocki, K. Ujejski) i śpiewanie piosenek patriotycznych – Filia Nr 3
- „Dorośli nie zadymiajcie nam świata” – finał miejskiego konkursu plastycznego organizowanego wspólnie z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Zamościu – Filia Nr 8, 10, 11
- „Wróżby andrzejkowe” – zabawa wiązana zorganizowana w celu podtrzymywania tradycji wróżb andrzejkowych – Filia Nr 9

grudzień

- „Pomarański Zygmunt 1878 – 1941 muzyk, kompozytor, księgarz” – wystawa - PiMBP
- „Stroiki świąteczne”, „Upominki gwiazdkowe”, „Pocztówki z życzeniami świątecznymi” i in. – konkursy plastyczne dla dzieci – Filia Nr 1, 5, 9, 10
- „Bóg stał się Dzieckiem” – wystawa szopek bożonarodzeniowych – Filia Nr 3
- „Nowe przygody Myszki Miki” – podsumowanie konkursu plastycznego z okazji 100-lecia urodzin Walta Disney’a – Filia Nr 8, 10, 11
- „Zagadki pod choinką” – konkurs czytelniczy poświęcony tradycji Bożego Narodzenia w Polsce i na świecie – Filia Nr 11

ADAMÓW

lipiec / sierpień

- „Jan Kasproicz” – konkurs wiedzy - GBP
- „Wiersze Jana Brzechwy” – impreza literacka - GBP
- „Moje wakacje” – konkurs plastyczny – GBP

wrzesień

- „Sprzątanie świata” – akcja ekologiczna – GBP i filie
- „Ewa Szelburg – Zarembina – poetka pięknych bajek dla dzieci” – lekcja biblioteczna - GBP
- „Twórczość Cypriana Kamila Norwida” – montaż poetycki – FB Suchowola

październik

- „Dzień Nauczyciela” – impreza okolicznościowa – FB Bondyryz
- „Portret mojego nauczyciela” – konkurs plastyczny – FB Suchowola

listopad

- „Janina Porazińska i jej twórczość” – konkurs wiedzy - GBP
- „Święto Niepodległości” – montaż słowno – muzyczny – GBP, FB Bondyryz
- „Mój ulubiony fragment z twórczości Adama Mickiewicza” – konkurs recytatorski – FB Suchowola
- „Gabriela Zapolska i jej twórczość” – konkurs wiedzy – GBP

grudzień

- „Cicha noc, dobra noc” – montaż poetycki o tematyce bożonarodzeniowej – GBP i filie

GRABOWIEC

- Biblioteka w Grabowcu zmieniła lokal – przeniesiona została do budynku Gminnego Ośrodka Kultury. W związku z przeniesieniem, zmniejszyła się powierzchnia biblioteki ze 100 do 66 m²

KOMARÓW

sierpień

- „Dni Komarowa” – festyn sportowo – rekreacyjny – GBP, SOKiS
- „Wybory Gminnego Mistrza OrtoGRAFii” - GBP
- „Nadzieja nie tonie” – akcja w ramach pomocy dla powodzian – GBP, SOKiS
- „81 rocznica Bitwy pod Komarowem” – spotkanie autorskie z dr. Bohdanem Królikowskim oraz promocja jego książki pt. *Ulańskie lato* – GBP, SOKiS

wrzesień

- „Gminne Dożynki w Komarowie” – GBP współorganizator imprezy plenerowej
- „Wieńce Dożynkowe” – konkurs – GBP, SOKiS
- „Piknik Rodzinny” – impreza plenerowa – GBP, SOKiS
- „Wiersze z życia i serca wzięte” Leokadii Biszczyan – promocja tomiku wierszy ludowych, wydanych przez Samorządowy Ośrodek Kultury i Sportu

październik

- „Dzień Nauczyciela” – kabaret okolicznościowy – GBP

listopad

- „11 listopada - Święto Niepodległości” – montaż słowno – muzyczny – GBP, SOKiS
- „Człowiek Roku – wybór i wręczenie nagród – GBP, SOKiS

grudzień

- „Mikołaj z SOKiSem” – impreza okolicznościowa dla dzieci – GBP, SOKiS
- „I Gminny Przegląd Kolęd Różnych Narodów” – GBP, SOKiS

KRASNOBRÓD

lipiec

- „Dni Krasnobrodu” – gry i zabawy dla dzieci – impreza środowiskowa - MGBP
- „Cerkwie na terenie Lubelszczyzny” – wystawa grafiki - MGBP
- „Świat książki dziecięcej” – przegląd książek dziecięcych, konkursy rysunkowe na bazie przeczytanych bajek – FB Hutki

sierpień

- „Wieczór poezji księdza Krzysztofa Guzowskiego” – impreza poetycka - MGBP
- „Tysiąclecie prymasa Stefana Wyszyńskiego” – wystawa fotograficzna - MGBP

- „Pożegnanie lata” – gry i konkursy dla dzieci – impreza plenerowa - MGBP
- „Czytamy najpiękniejsze bajki” – FB Hutki
- Przeniesiono do nowego lokalu FB w Hutkach, w wyniku czego poprawiły się warunki pracy biblioteki (dodatkowy metraż, centralne ogrzewanie, dobre usytuowanie)

październik

- Wycieczka do biblioteki uczniów klasy VI – prezentacja zbiorów i działalności biblioteki - MGBP
- „Świat bez granic”, „Baśnie różnych stron świata” – przegląd książek dla dzieci i wystawa – FB Hutki

listopad

- „Smak jesiennych poziomek” Marianny Olszewskiej – promocja tomiku rodzimej poetki - MGBP
- „Spotkania z bajką” – FB Hutki

ŁABUNIE

- Biblioteka Gminna we wrześniu wyposażona została w sprzęt komputerowy (komputer, 2 drukarki oraz skaner) zaś w grudniu zakupiono program biblioteczny MAK i Przewodnik Biblioteczny za lata 1980 – 2000

MIĄCZYN

lipiec

- „Brzechwa dzieciom” – czytanie wierszy, wystawka, hasło – GBP

wrzesień

- Wieczory opowiadań połączone z wystawkami książek (Czesław Janczarski, Ewa Szelburg – Zarembina, Hans Christian Andersen, Janina Porazińska) – GBP

październik

- „Rodzaje katalogów” – lekcja biblioteczna dla uczniów klasy VI Szkoły Podstawowej w Miączynie - GBP
- Lekcja biblioteczna dla uczniów klas I-III Szkoły Podstawowej w Koniu-chach – GBP

grudzień

- „Święta w moim domu” – tradycje mikołajkowe i bożonarodzeniowe – pogadanka dla najmłodszych – GBP

NIELISZ

lipiec / sierpień

- „Zabawy z językiem polskim” – wakacyjny turniej - GBP
- *wrzesień*

- „Dożynki gminne – Wólka Złojcka 2001” – GBP współorganizatorem imprezy plenerowej

październik

- „Warsztat informacyjny biblioteki” – lekcja biblioteczna dla klasy IV Szkoły Podstawowej w Nieliszu i wystawka książek poziomu II i III - GBP
- „Turniej” i „Zdobywanie zamku” – quiz historyczny z wykorzystaniem programu multimedialnego – GBP

grudzień

- „Księgozbiór podręczny i posługiwanie się nim” – lekcja biblioteczna dla uczniów klas IV, V Szkoły Podstawowej w Krzaku – GBP

RADECZNICA

lipiec / sierpień

- „Wakacyjne zajęcia w bibliotece” (gry i zabawy dydaktyczne, konkursy plastyczne – czytelnice) - GBP *wrzesień*
- „Cyprian Kamil Norwid” – konkurs wiedzy dla młodzieży oraz wystawa jego twórczości – GBP

grudzień

- „Zimowy pejzaż” – konkurs plastyczny dla czytelników - GBP
- Wycieczka do biblioteki uczniów klasy I Gimnazjum w Radecznicy – GBP

SITNO

- 1 października Bibliotekę połączoną dotychczas z Domem Kultury wcielono do struktur Urzędu Gminy. Obecnie, pozbawiona wszelkiej autonomii, funkcjonuje pod nazwą Referat Kultury Sportu i Turystyki Urzędu Gminy w Sitnie

SITANIEC (GBP ZAMOŚĆ)

lipiec / sierpień

- „Wakacyjne spotkania w bibliotece” – konkursy plastyczne, literackie, sprawnościowe, gry i zabawy umysłowe i sportowe – FB Lipsko, Mokre, Płoskie, Wysokie, Zawada
- Uroczyste spotkanie redaktorów piśmka bibliotecznego *Książkomania* – FB Płoskie
- „Moda” – rozstrzygnięcie konkursu plastycznego – FB Płoskie
- „Warsztaty artystyczne w Tomaszowskim Domu Kultury” – uczestniczyli czytelnicy FB Kalinowice, Płoskie, Wysokie, Zawada

wrzesień

- „Powitanie jesieni” – ognisko – FB Mokre

- „Rajd rowerowy” – udział w otwarciu ścieżki rowerowej w Mokrem – FB Kalinowice, Mokre, Płoskie
- „Sprzątanie świata” – konkurs ekologiczny dla gimnazjalistów – FB Wysokie
- „Jesień” – konkursy plastyczne dla dzieci – FB Mokre
- Wycieczka do biblioteki klasy 0 – FB Zawada

październik

- „Postać kardynała Stefana Wyszyńskiego” – pogadanki – FB Kalinowice, Zawada
- „Życie i twórczość I. Krasickiego” – pogadanka – FB Zawada
- „Co wiem o Ignacym Paderewskim” – pogadanka – FB Kalinowice
- „Katalog alfabetyczny i rzeczowy” – lekcja biblioteczna dla gimnazjalistów – FB Zawada
- „Wielcy Polacy. Album” – konkurs historyczno – plastyczny – FB Płoskie

listopad

- „Droga do niepodległości” – odczyt na uroczystej sesji Rady Gminy 11 listopada - GBP
- „Cała Polska Czyta dzieciom” – przyłączenie biblioteki do ogólnopolskiej akcji – GBP

grudzień

- „Wielcy Polacy. Album” – gminny finał konkursu dla młodzieży ogłoszonego z okazji Roku Kultury oraz pokonkursowa wystawa prac – GBP i filie
- „Historia bibliotek oraz zasady korzystania z katalogu i wydawnictw informacyjnych – lekcja biblioteczna dla gimnazjalistów - GBP
- „Zasady korzystania z katalogów” – lekcja biblioteczna dla uczniów klasy VI szkoły podstawowej - GBP
- „Stroiki świąteczne” – konkurs plastyczny – FB Płoskie

STARY ZAMOŚĆ

lipiec / sierpień

- „Lato 2001” – (zajęcia wakacyjne dla dzieci: gry i zabawy sportowo – rekreacyjne, dyskoteki, konkursy, zgaduj-zgadule, wycieczki) – GBP i FB Udrycze

- „Piknik i wycieczka do lasu” – FB Udrycze

listopad

- „Zabawa andrzejkowa dla dzieci” – FB Udrycze

grudzień

- „Stroiki i ozdoby świąteczne” – konkurs plastyczny – GBP i FB Udrycze
- Przygotowanie grup kolędniczych – FB Udrycze

SUŁÓW

sierpień / wrzesień

- Przeprowadzka biblioteki gminnej do innego, samodzielnego lokalu o większej niż dotychczas powierzchni
- „Dożynki gminne Sułów 2001” – współudział w organizowaniu imprezy; część artystyczna oraz konkurs wiedzy o gminie

listopad

- „Ziemia dla ludzi, ludzie dla ziemi” – konkurs plastyczny – GBP

ZWIERZYŃCIEC

lipiec

- „Nasza biblioteka źródłem wiedzy o regionie” – wystawa - MGBP
- „Moja ulubiona baśń” – konkurs plastyczny dla dzieci - MGBP
- „Czy znasz zabytki Zwierzyńca?” – quiz historyczny – MGBP

wrzesień

- „Literatura dla dzieci i młodzieży” – przegląd nowości, prezentacja utworów L. Krzemienieckiej - MGBP
- „Pisarze związani z Zamojszczyzną i Zwierzyńcem” – pogadanka i prezentacja twórczości pisarzy regionalnych – MGBP

październik

- „Baśnie Zbigniewa Dmitrocy” – wieczór baśni - MGBP
- „Autorzy naszych lektur” – konkurs wiedzy – MGBP

listopad

- „Najwybitniejsi pisarze stulecia” – prelekcja - MGBP

grudzień

- „Zasady korzystania z Biblioteki Miejskiej” – wycieczka do biblioteki i lekcja biblioteczna dla uczniów klasy III Gimnazjum w Zwierzyńcu – MGBP.

Danuta Zwolińska

2002/1 (15)